

A szakmagyakorló, a szakbarbár és a szaki

**10 év 10 munkájának összefüggései
és azok összegzése 100 oldalban.**

Pintér Márton doktorandusz
Dr. Bachmann Erzsébet és Csizmadi Péter témavezetők

Breuer Marcell Doktori Iskola, Pécs
2024.

Tartalom jegyzék

“Mi építészek szeretjük azt hinni, hogy okosak vagyunk, de az igazi intelligencia mindenhol jelen van: az evolúció testetlen leleményessége, a számítógépek növekvő hatalma és a tömeg kollektív bölcsessége. Ahhoz, hogy szembenézhessünk a lángoló világgal, az építészetnek a körülöttünk lévő összes intelligenciát mozgósítania kell...”

A 19. Velencei Nemzetközi Építészeti Biennále fő kurátora

Carlo Ratti 2024. december 21-én megjelent kiáltványa

Absztrakt	2
Köszönetnyilvánítás	3
Előszó	4-6
Kivonat	4
Hivatkozási alapok	6
Struktúra	8-9
Ars poetica	8
Tézisek T1-10	9
Szakmai projektek	10-65
2014 -	10
- 2024	65
UGYANOLYAN	66
Mestermunka	68-85
Pályamű	68
Oktatói tevékenység	86-95
Formális	86
Informális	88
Felhasznált irodalom	96

Absztrakt

Disszertációm a 2014-2024 év időszakban készített szakmai projektekre vonatkozó önreflexió. 10 év 10 projektjét használom esettanulmányként, vizsgálom azok összefüggéseit, majd azokat összegzem azokat “A szakmagyakorló, a szakbarbár és a szaki” című írásműben megfogalmazott tézisekkel. A dolgozatban publikált 10 munka összeválogatása tudatos, a munkák között fellelhetők szoros szakmai és személyes kapcsolódási pontok, amelyek 10 év távlatában egységesnek mondhatók. A disszertáció tézisei a szakmagyakorlás főbb aspektusait ismertetik, a mestermunka a szakmaelhagyásról szóló nemzetközi kiállítási kurátori pályaművet mutatja be.

Köszönetnyilvánítás

Személy(ek)	Szerep(ek)	Indoklás
Dr. Bachmann Erzsébet	Témavezető	Akadémiai pályám egyengetése
Dr. Csizmadi Péter	Témavezető	Akadémiai támogatás
Bodonyi Zoltán, Koleszár Ferenc, Kersner Katalin	METU oktató kollégák	Szakmai muníció
Göde András, Ippolito Pestellini Laparelli, Pozsár Péter	Mentorok	Szakmai útavalók
Hello Wood építőtáborok projektvezetői	Diskurzus	Szakmai értekezés
Bálint Ábel	VERY GOOD OFFICE társalapító	Közös szakmai életút
Fekete Áron, Cseszlai Barnabás, Novák Máté, Bálint Viola, Debrei Nóra	VERY GOOD OFFICE projektrésztvevők	Szakmai közreműködés
Eke Dániel, Szőke Gergely Lukács	Ars Poetica megfogalmazása	Informális szakmai értekezés
Bulyovcsity FABIÁN	Vizuális anyagok elkészítése	Szakmai konzultáció
Körmöczy Koppány	Elméleti háttértudás megosztása	Szakmai konzultáció
Özturna Ece, Pintér család	Személyes viszony	Támogatás

Előszó

Az építész szakma teljes eszköztárának felhasználásával 2014-ben találkoztam az OMA*AMO irodában töltött gyakornokságom alatt. A kint tapasztalt kutatás –és tervezésmódszertant igyekeztem itthon is alkalmazni a diploma félévemkor 2015-ben. Ugyanebben az évben a METU-n kezdtem tanítani, azóta egyetemi tanársegédként és az Environmental Design BA szakvezetőjeként dolgozok itt. 2016-ban alapítottam a VERY GOOD OFFICE irodaprototípust a transzparens szakmagyakorlás érdekében és egyben kísérlet volt a kint szerzett szemléletmód meghonosítására. 2019-ben kezdtem doktori tanulmányait a Breuer Marcell Doktori Iskolában (BMDI). Kutatásom az építészeti szakmagyakorlásról, annak fő aspektusairól és azok összefüggéseiről, valamint a szakmaelhagyásról szól. A doktori dolgozatom címe “A szakmagyakorló, a szakbarbár és a szakí” arra reflektál, hogy az építészeti eszköztár az adott építőipari feltételek mellett való alkalmazása nem képes érdemi progressziót felmutatni. Noha kiváltképp szubjektív szakmáról beszélünk - tehát feltételezhetnénk az építész megkerülhetetlen szerepét - a globalizáció miatt az építető és a végfelhasználó elképzelései egybecsengenek, ezért az építész alkotói megközelítése nem segíti, sőt, akadályozhatja egy projekt sikerességét. A komplex építészeti eszköztárnak csak a megvalósuláshoz szükséges “ipari” szempontjai érvényesülnek. A társadalmi, kulturális, művészeti aspektusok szükségtelemmé váltak, így bármit is teszünk, valószínűleg minden projekt “ugyanolyan” lesz.

A disszertációm alapötletének megalkotásakor három fő szempontot tartottam szem előtt: az önazonosságot, a hitelességet és az egyszerűséget. Az önazonosság a saját szakmai tevékenységem esettanulmányként való feldolgozásában mutatkozik meg. Hiteles attól lesz, hogy a projekteket a doktori kutatómunkám alatt felállított keretrendszerbe foglalom és annak alapján mutatom be azok összefüggéseit. A dolgozat egyszerűsége az időbeli strukturáltságából és a tízéves intervallumban megtapasztalt szakmagyakorlás – szakmaelhagyás következtetéséből adódik. A dolgozatom önreflektív esettanulmány híján egy retrospektív szakmai projekció, a keretrendszer mellőzésével szubjektív válogatás és egyszerű képletek nélkül az értelmezhetetlenségig relativizált szakmai ömlengés lenne. A három fő szempont együttes alkalmazásának eredményeképpen a mintavételezett projektek között szoros tartalmi – és időbeli áthatások fedezhetők fel. A projekteket kronologikus sorrendben, archívumból

válogatott illusztrív képekkel és a doktori kutatómunka írásos anyagával ismertetem, majd összegzem azokat a keretrendszer részeként megfogalmazott tézisekkel. A közölt munkák összefüggései egy “gondolattérkép” segítségével értelmezhetőek, amelyben közreműködők nevei, tervezésmódszertanok, elemek és kulcsszavak térnek vissza. Az esettanulmány alapjaként szolgáló projektek összeválogatása mennyisége és minőségi szempontok figyelmen kívül hagyásával történt. Ezért a 10 projekt általános nívója is eltér. Egyetlen szempont volt a projektek összefüggéseinek következetessége volt. A közölt projektek közötti kölcsönhatások szó szerint időben és tartalmukban is megfigyelhetők. Hivatkozási alapként szolgáltak egy és tízéves távlatban is, konkrét építészeti elemek és anyagok köszönnek vissza és módszertanaik lépték –és formátumtól függetlenül alkalmazhatók. A tartalmi áthatások mellett az évtizedes mintavételezés is következetes, olyannyira, hogy 2014-ben a 14. Velencei Építészeti Biennálén, mint OMA*AMO gyakornok kezdtem el gyakorolni a szakmát, majd 10 évvel később a szakmaelhagyásról állítok ki, mint az Magyar Pavilon kurátora (a 19. Velencei Építészeti Biennále 2025-ben került megrendezésre). A munkásságomban felfedezett korrelációk a dolgozat formátumbéli alakítását is megkövetelik, ezért 100 oldalban foglaltam össze az értekezésemet.

A doktori dolgozatom struktúrájának tartalmi –és időrendbéli felépítése időtlen (külsős) szakmai hivatkozási alapokon is nyugszik. Ezek a hivatkozási alapok az esettanulmányokként szolgáló projektek elkészítésekor mindvégig jelen voltak és mintavételezett tízéves időszak alatt rendszeresen visszaköszöntek. A közölt referenciákat időtlennek a saját szakmagyakorlásom szubjektivitásánál fogva lehet hívni. A hivatkozási alapok között szoros tartalom –és időbeli összefüggés lelhető fel. Mindegyikük jellemzően absztrakt, ezért rendkívül hatékonyan alkalmazhatók feltételezett szakmai összefüggések magyarázatára. Továbbá mindegyikük ugyanabban az évtizedben (70-es évek) született, amikor az építészek ismét elkezdtek foglalkozni az utópia fogalmával. Időbeli összefüggés az is, hogy a három megnevezett projekt egy időben (2014), az OMA*AMO-nál töltött évemben került fel a szakmai térképemre. Megismerésüket követően egyfajta szubjektív szűrőként szolgáltak későbbi – nem időtlen – projekteknél mintavételezett referenciák felkutatásakor és projektet elméleti háttérét nyújtó kutatómunkák elkészítésekor.

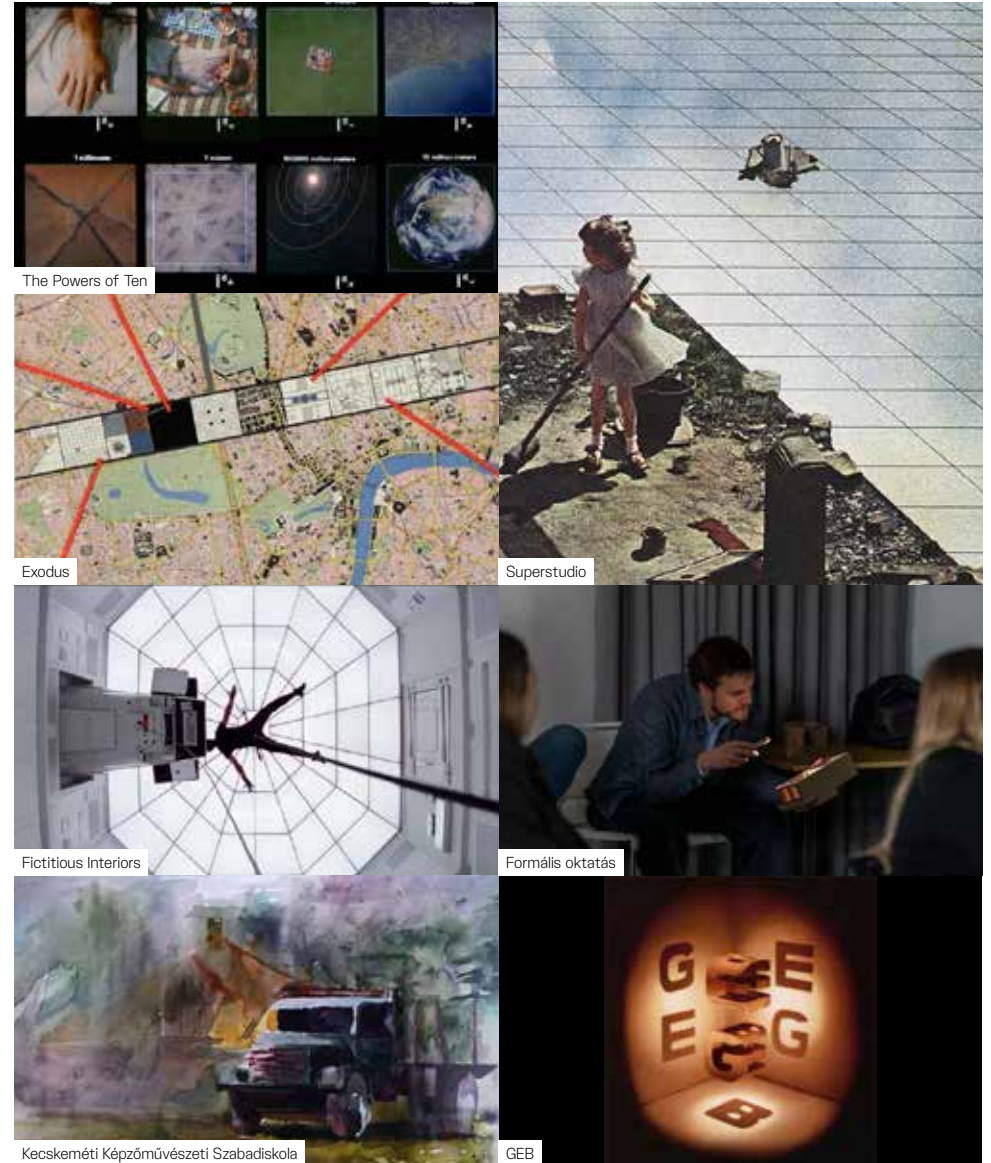
- 1 The Powers of Ten (videó): <https://www.youtube.com/watch?v=0fKBhvDjuy0>
- 2 Superstudio Opere 1966-1978 (megvásárolható könyv): <https://www.powerstationofart.com/publication/superstudio-opere-1966-1978>
- 3 Rem Koolhaas' Exodus (teljes munka): https://doubleoperative.com/wp-content/uploads/2009/12/rem-koolhaas_exodus_.pdf
- 4 GEB (kritika): <https://www.lesswrong.com/posts/wvNzaPnB5a48K86N/book-review-goedel-escher-bach-an-in-depth-explainer>

Ilyen időtlen hivatkozási alap Charles és Ray Eames „The Powers of Ten”¹ c. 1977-es kisfilmje az emberi és galaktikus léptékek között fellelhető rekurzív vizuális mintázatokat mutatja be. A 10 perces rövidfilm egy 1x1 méteres piknik felülnézeti képével indít, majd a 10 másodpercenként emelkedő „kamera” a 10 négyzetszámainál kimerevít egy képet egészen a 1024-ig. Ezt követően „visszazuhanunk” és a kiinduló pont pikniktől bemegyünk a bőr alá. 1010 és 10-10 absztrakt mintázatok meglehetősen hasonlóak.

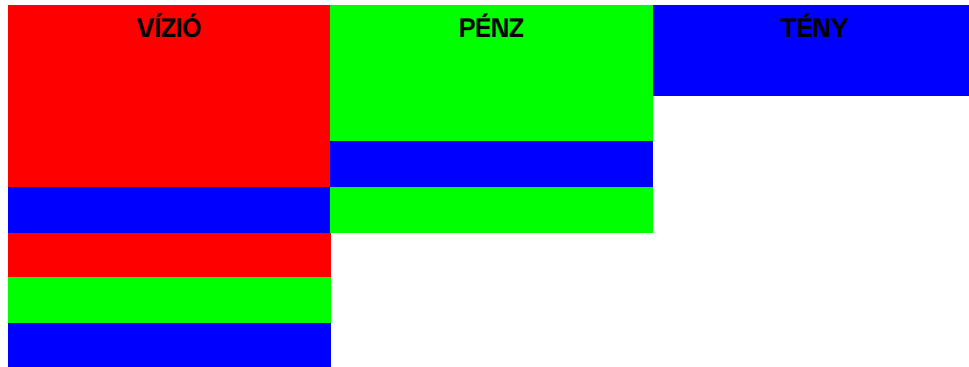
Hasonló időtlen hivatkozási alap a Superstudio munkássága is. A Superstudio az építészeti utópiák azon narratíváját erősítette, hogy a létezés előbb-utóbb két dimenzióban fog zajlani: épített környezet és a természetben. Nincs köztes állapot. Nagyjából egy évtizedes munkásságukban (1966-1978)² a létezésről alkotott vizuális kiáltványait rendkívül tételelesen, egységesen jelenítették meg. Kritikai szemléletmódjuk egyszerre reagált aktuális építészeti zsánerprojektekre (Golden Gate), vagy reflektált mindenkori építészeti értékek múlandóságára (Firenze).

Ugyanilyen időtlen hivatkozási alap Rem Koolhaas Exodus c. 1972-es építészi diplomamunkája a berlini falra, mint társadalmi, kulturális és építészeti urbanisztikai jelenségre utal. Mint írja, „a fal egy mestermű volt”.³ Az Exodus a fal radikális beavatkozásának pozitív aspektusait vizsgálja. Ennek az építészeti alkotásnak a lakói, azok, akik elég erősek ahhoz, hogy szeressék és ezáltal önkéntes foglyokká váljanak a szerkezeti korlátok szabadságában. A projekt az építészetet eszközként használja társadalmi, politikai és kulturális kérdések mintavételezésére.

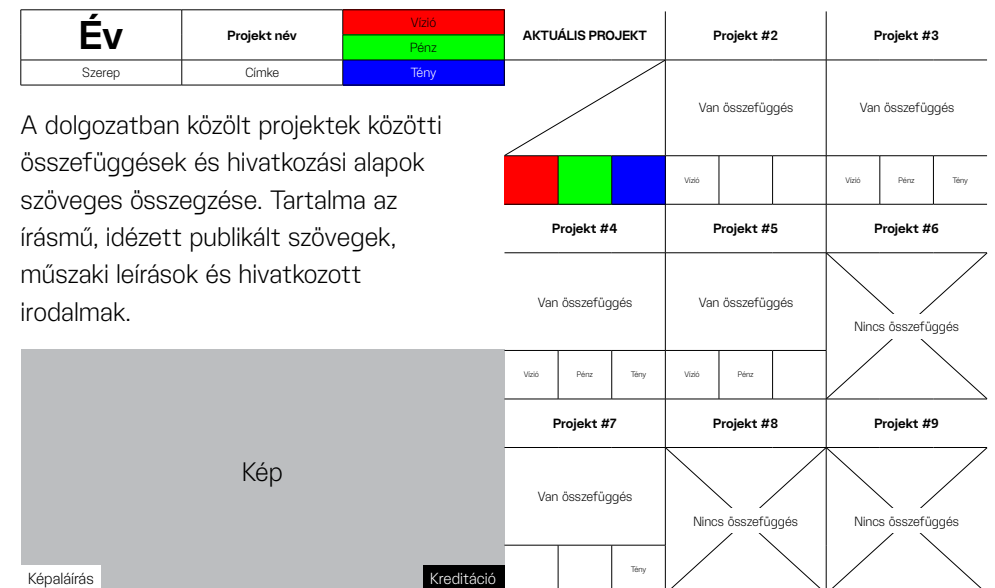
Az időtlen hivatkozási alapokból felállított szubjektív szakmai rostán átszűrődő további fontos hivatkozási alap Davide Rapp „Elements” c. filmjéből készített Fictitious Interiors, amely híres filmjelenetek építészeti terekre tematizált képeit archíválja. Különösen fontos a Budapesti Metropolitan Egyetem által nyújtott akadémiai környezet, ami megkövetelte a naprakészséget és az objektivitást a hallgatókkal folytatott szakmai konzultációk során. Hasonlóképpen, de informálisabb jelleggel a Hello Wood közösségépítő táborokban rendszeresen betöltött csapatvezetői szerepem is alakította a szakmai világnézetemet. És a Kecskeméti Művészeti Szabadiskolában megtapasztalt manualitás, amely a szakmai pályám abszolút kiindulópontjaként tekinthető. Nem hivatkozási alap, de az absztrakt összefüggéseket és az emberi elmének a logikai struktúráját hiánytalanul összegző munka Douglas F. Hofstadter Gödel – Escher – Bach c. könyve.⁴

Struktúra

Az építészeti szakmagyakorlás három fő alappillére a vízió, a pénz és a tények. Az építész szakmagyakorló, ha alkotás közben mindhárom alapvetést szem előtt tartja. Az építész szakbarbár, ha csak az egyik szempontot hagyja figyelmen kívül - így születnek a sokat nem mondó, közepes minőségű, vagy elsinkófált, de minden esetben kész projektek. Az építész szaki, ha tevékenységét csak az egyik alappillér egyikének szenteli - így születnek a praktikus megoldások.

2014	OMA*AMO	Szakmai hitvallás
	Monditalia és Prada	Referencia
Gyakornok	Szakmagyakorló	Kapcsolat

2013-ban a lisszaboni Erasmus félévem végén jelentkeztem az OMA-ba gyakornoki állásra egy akkoriban jól szerkesztettnek vélt, finom, szentimentitális karakterű Helvetica Light betűtípussal készített portfólióval. Egy héttel később már a Kecskeméti Művésztelep szervezésében Gyöngyössolymoson festettem plein-air egy Csepel teherautót, amikor rámtelefonáltak, hogy fél óra múlva kezdődik az Skype-interjú. Internet csak a Polgármester Hivatal könyvtárában volt, kamera pedig Pentium 4-es gépek révén gyakorlatilag csak laptopon. Az OMA-interjút az akkori gyöngyössolymosi Polgármester asszony lányától kölcsönlaptopján, deréktól lefelé festékesen, nyaktól felfelé ambíciózusan csináltam végig. Másnap hívtak, hogy felvettek gyakornoki pozícióra (Creative Intern) a rotterdami irodájukba.

Rotterdamban az első munkanapomon közölték, hogy a 2014-es Biennále projekten, a Fundamentals egyik fő kiállításán, a Monditalia-n fogok dolgozni az OMA*AMO csapatta. Az AMO – ellenben az Office for Metropolitan Architecture-rel – nyelvtanilag semmit sem jelent, tartalmilag annál inkább. Ugyanis az AMO az OMA thinktankja, az elméleti háttértudás vizionárus és lexikális megalapozásáért, valamint a szakmai kutatómunka elkészítéséért felel.⁵ A Biennálénak három fő kiállítása volt: két fő és egy áttekintő. Az áttekintő anyag az Absorbing Modernity, amely az összes nemzeti pavilon elmúlt 100 évének építészeti retrospektív anyagát ölelte fel. Az építészeti világkiállítás egyik fő kiállítása a központi pavilonban megrendezett Elements of Architecture volt, amely lényegében az összes építészeti alkotóelem valamennyi típusát kiállította, egyféle kiállítóterenként tematizált térbeli katalógus. Az Elements of Architecture-ról egy harmincperces showreel is készült Davide Rapp rendezésében, amiben az összes kiállított építészeti alkotóelemmel kapcsolatos híres filmjeleneteket vágott össze (a film megtekinthető a Mubi-n⁶, archív anyaga pedig képernyőképenként a Fictitious Interiors oldalon érhető el⁷). A főkurátor Rem Koolhaas javaslatára a Velencei Nemzetközi Építészeti Biennále először volt megtekinthető 3 helyett 6 hónapig. Az óriási időintervallumbeli ugrástól keletkező tartalmi űrt a Zene, Tánc, Film és Színház Biennalék meghívásával töltöttük meg. Ennek az összművészeti kiállításegyüttesnek adott otthont a Monditalia, amelynek alapkonceptiója az volt, hogy a világ kulturális aspektusainak bemutatására Olaszországot esettanulmányként mutatjuk be⁸. A helyszín a Arsenale területén belül a Corderie 300 méter hosszú épületegyüttese volt. A rendelkezésre álló

A nézőteret zavaró oszlopok tanulmánytervére készített skiccem.

A nézőteret zavaró oszlopok tanulmánytervére készített skiccem.

5 AMO (ismertető): <https://www.metalocus.es/en/author/amo>

6 Elements film (fizetős videó): <https://mubi.com/en/hu/films/elements-2014>

7 Fictitious Interiors (Elements archív képanyaga): <https://www.facebook.com/fictitiousinteriors/>

8 Monditalia (publikáció): <https://www.archdaily.com/536640/how-oma-s-monditalia-paints-a-dynamic-portrait-of-italy>

területet 41 itáliai városból álló, déltől észak irányba felvett elméleti szken egységesen osztotta fel. Minden érintett városhoz meghívunk lokális építészeket és kutatókat, hogy dolgozzanak fel egy-egy projektet. A projektek a helyszínen forgatott filmekkel egészültek ki. A szkent egy 5. századi római katonai térkép 300 x 9 méteresre felnagyított másából nyomtatott függöny díszletlem foglalta össze, amelyet a meginvitált társbiennálék előadásának dedikált színpadelemek szakítottak meg. Szűk egyéves munkám során megtapasztaltam az építészeti eszköztárat igénylő, de az építészet határterületein alkalmazott tudás átfogó kulturális erejét.

A 2014-es Biennále megnyitóját követően személyesen Ippolito Pestellini Laparelli, a kiállítás kurátora felterjesztett gyakornokból Junior Architectté – ekkor még csak egy BA diplomával a kezemben. Ez egy OMA*AMO iroda esetében nagy szó, pláne az AMO-ban. Az alábbi indoklással elutasítottam az ajánlatot: „ilyen mérhetetlen mennyiségű és minőségű új tudással muszáj mesterdiplomát szerezniem.” Ekkor Ippolito felajánlotta konzulensi szerepét a diplomámra. A gyakornoki szerződésemből viszont

Fotó a Fondazione Prada fogadóépületéről (OMA)

Design revízió csapata Federico Pompignoli, Matteo Budel, Andrea Giovenzana

Fotó a Monditalia makett alakításáról Andrea Ierides-szel (b) (Die Zeit)

Fotó a Monditalia kiállítóteréről (OMA)

Csapat Ippolito Pestellini Laparelli, Paul Courmet, Barbara Materia, Fabrizia Vecchione, Lucia Venturini, Miguel Taborda, Andrea Ierides

OMA*AMO A **szakmai hitvallás** alapfeltétele a szakma gyakorlása. Az építészeti sokféleképpen lehet gyakorolni, ugyanis az építészetnek nincsen feltétlenül elméleti, vagy fizikai határa. Jelentése azonban pontosan és egyszerűen definiálható. Építész az emberi tevékenység azon formája, aminek közvetlen környezetére gyakorolt hatását nem lehet kordában tartani. A hitvallás azért elengedhetetlen és szükségszerű, hogy az elszabadult építészet eredeti szándéka a lehető legtisztább maradjon. A szakmai hitvallás nélküli alkotó mohó, teljes kontroll iránti vágya véget vet az építészet életszerűségének.

Ref. A **referencia** a szakmagyakorlás során szerzett tapasztalatok összességét jelenti. Tapasztalatszerzéskor a bennünket érő közvetlen és közvetett ingerek a későbbiekben hivatkozási alappá mélyülhetnek. Hivatkozási alappá a csak szakmagyakorlás közben szerzett referenciák válhatnak. Szakbarbár és és szakiként vállalt munkákból is lehet referenciát építeni, azonban azok csak ugyanabban a szellemben végzett munka során alkalmazható, a szakmai hitvallásunkat alátámasztó hivatkozási alappá nem válhat.

Kapcsolat A **kapcsolatépítés** munkáltatói, munkatársi és megrendelői viszonyban is egyaránt fontos. Lényege, hogy a kapcsolatépítésre helyezett figyelmünk a három szereplő között egyenrangúan oszadjon el, miközben a szakmai közegben a személyes megnyilvánulásaink és szakmai tevékenységünk megítélése alapvetően pozitív maradjon. Ha a figyelem ráfordítása aránytalan, akkor szélsőséges esetben kapcsolatépítés helyett munkáltatónak törtünk, munkatársakkal lázadunk, megrendelővel smúzolunk – mindhárom esetben a kiegyensúlyozatlanság miatt inkább kapcsolatokat rombolunk és a megítélésünk is negatívba fordul át.

Útravaló Fontos a külföldi tapasztalatszerzés importálása.

OMA*AMO			110011			VERY GOOD OFFICE		
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 30%; background-color: red; color: white; padding: 2px;">Szakmai hitvallás</div> <div style="width: 30%; background-color: green; color: white; padding: 2px;">Ref.</div> <div style="width: 30%; background-color: blue; color: white; padding: 2px;">Kapcsolat</div> </div>			Intuición			Önmegvaló.		
			Kliéntúra			Publikáció		
HG és REKK			BCEFW			A ház		
Kalászi Zoltán társszerző egyidőben töltötte gyakoronokiságát a BIG-nél.			Tudásimport kísérlet a Prada show tapasztaiból.			<div style="font-size: 4em; opacity: 0.5;">X</div>		
Megvalósulás	Pályázat	Kultúra	Tudásimport	Tervezői díj				
Hild és Nyúl			Luxus			Iroda		
Egy fal egy felület és "oda nem illő" anyagok alkalmazása.			<div style="font-size: 4em; opacity: 0.5;">X</div>			<div style="font-size: 4em; opacity: 0.5;">X</div>		
Teljesítés								

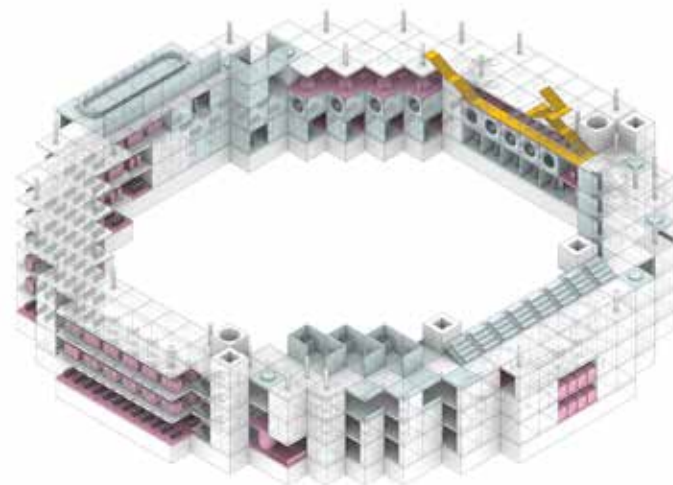
2015	110011 - Ember+Gép	Intuíció
	Hallgató	Szaki

A 110011 projekt egy kísérlet volt arra vonatkozóan, hogy lehet-e mesterdiplomát kapni házmentes építészeti tudásért. Lehet-e építészdiplomát kapni alaprajz és metszetek nélkül. Ezek a kérdések nyilvánvalóan személyes, nem pedig szakmai indíttatásúak. Ugyanis a szakmában ez nem kérdés, már a 70-es években az Archigram és az abból kivált Superstudio életművét is meg nem épült házak, tisztán vizionárus projektek tették ki.⁹ Az építészet sokkal komplexebb annál, minthogy „leházzuk” – gondoltam és megpróbáltam (a diploma félévemben mindenképpen) úgy tekinteni a házra, vagy házszerűsége, mint egy rendkívüli komplex tudáshalmaznak egy piti következményére. Diplomamunkám végeredménye azért lett ház, vagy házszerű, mert építész szakra jártam. Lényegét azonban egy a 2014-es Biennále nyitó ünnepségén, Rem Koolhaas (OMA) és Tony Fadell panelbeszélgetésén elhangzott egyet nem értésre alapoztam. Egy ponton kiszóltak a közönséghez:

- Who believes in transparency? – Rem (Senki nem tette fel a kezét)
- Who owns a smartphone? – Tony (Mindenki feltette a kezét)¹⁰

Mint okostelefonnal nem rendelkező ambíciózus hallgatónak ez a feszültség elég volt ahhoz, hogy fókuszvesztés nélkül végigvigyem azt, amiben – még nem hiszek – szeretnék hinni. A második vázlattevéi konzultáción bemutatott prezentációra már tisztázott alapfelvetéssel érkeztem: újfajta oktatásmódszertan, ahol nem intézmények, piaci környezet és akadémia határozzák meg a progresszió arányát, hanem egy gép. A progresszív tartalmakat fejlesztő alanyok továbbra is emberek, a gép “csak javaslatokat tesz a hatékony együttműködésre”. A vázlattevéen Turányi Gábor DLA professzor kijelentette: „ehhez nekünk már semmi közünk nem lesz. Én nem értem, de támogatom”. A terv egy gépek és emberek közötti együttműködésen alapuló építészeti program térbeli kivetülése. A feltételezett 24 órás szimulációban azt vizsgáltam, hogy óránként inkább a gép, vagy inkább az ember aktívabb. Az ebből kialakuló térgeometriát egy 4x4x4 méteres szabvány-blokkrendszerbe tervezett egy épület működéséhez elengedhetetlen funkciósmákkal töltöttem fel. Ippolito heti konzultációjánál gyakoribb, inkább informális beszélgetést folytattam témavezetőmmel Göde Andrással. Az általa javasolt absztrakt

referenciák és tūpontos metaforák nem csak definiálták a szakdolgozatom tartalmának a gerincét, de máig a szakmai tevékenységem hivatkozási alapját adják. Ilyenek a Einstein-nek tulajdonított idézet: “Creativity is intelligence having fun.”, a teleshop-kritikára vonatkozó egy valamit tudó konyhai eszközök és okoskamu, a Black Mirror és a Stalker. A szakdolgozatom – az okosítás hajnalán – különösebb történelmi hivatkozások nélkül, véleménycikkekre, öngazoló startup-gerjesztő publikációkra hivatkozó rendkívül kritikus hangvétellő, kiáltványokkal tarkított írásmű volt, amelyet az opponenciában Babarczy Eszter „szakdolgozat helyén felbukkanó manifesztumként”¹¹ véleményezett.

Ábra ember (kék) és gép (rózsaszín) térbeli együttműködéséről

A 110011 kreatív társadalomba integrálódó autonóm szuperszámítógép. Szupervizor, melynek erőforrásai egyetemisták számára szabadon elérhetők. Gép, ahol meghatározott anti-design sztenderdek keretein belül születnek egymással is hasznos információt közlő, városban elszórt jótékony algoritmusok. Ez egy idealizált együttműködés emberek és gépek között. Az építészet csupán e kollaboráció téri manifesztálódása. Mindennapi tárgyainkat úgy szeretjük, hogy közben azok megfigyelnek minket, ez a szerelem viszont a gigantikus méretű technológiai cégek kreatúrája. Az elmúlt időkben elképesztő térhódításba kezdtek a félkész műanyagprojektekből elhamarkodottan tőkét nyerő laikusok. Siketnéma tárgyaik képtelenek hasznos információközlésre app-mentesen. Így elanyát-lanodott buta tárgyaik gyámjaiként használják az átlagfelhasználót. Javaslatom a máig dédelgetett okos tendenciák eltörlése és egy nulladik lépés megalkotása, amely közvetett módon szociális együttműködésre is sarkall. Ez az 110011-rendszer. Elképzelem egy szuperszámítógép autonóm koordinátorként való beolvasztása egy város infrastruktúrájába és társadalmába, ahol a gépek erőforrásai bárki számára szabadon elérhetőek. Társadalmi integrációját felsőoktatási intézmények diákjainak bevonásával segítem elő. Ez a vegyes csoportokból álló „diák elit” felelős a városban szétszórt életminőség-javító szerepet betöltő objektumokért. A tárgyak meghatározott anti-design sztenderdek keretein belül pedig egymással is hasznos információt közlő, városi környezetben érvényesülő jótékony algoritmusok. - részlet a diplomamunka leírásából

Értelmetlenül beleszerettünk a futószalagon termelt okosított butatárgyak fizikai létébe. Az alkotói önkritika hiánya felelőtlenségbe torkollik. Olyan világgéphez közeledünk, ahol önfeledten élvezhetjük intellektuellek hadának joggalanul népszerű kacatjait. A két fő megközelítés –autonóm és alulról jövő- is első sorban saját maguk malmára hajtják a vizet, megtagadva ezzel eredeti célkitűzésüket, holott az igazi áttörés kettejük fúziójában rejthet. Az öncélú felvetéseket pusztán illedelmetlen városi környezetbe emelni. Jelenleg inkább piaci réseket betöltő iparművészeti tényezőkről beszélünk, amelyek egymást tiporva hajtának a nagyérdemű technológiai történelem könyv üres lapjaiért. Eszmei háttér nélkül örületes sebességgel látnak napvilágot az egyébként koncepció fázisban sokkal hasznosabb tárgyak. Nem egy olyan világot képzelek el, ahol a könnyen

elérhető technológia és szabadon áramló tőke szerelmének köszönhetően kiforratlan kűtyükön kell átvergődnöm nap mint nap. A kreativitás mérhetetlenül hatékonyabb ha együttműködésre ösztönző felületet nyitunk a társadalom számára, ahol előre definiált hasznos problémakörökben tevékenykedhetnek az érdeklődők. Siketnéma tárgyaik képtelenek hasznos információközlésre app-mentesen. Így elanyát-lanodott buta tárgyaik gyámjaiként használják az átlagfelhasználót. Javaslatom a máig dédelgetett okos tendenciák eltörlése és egy nulladik lépés megalkotása, amely közvetett módon szociális együttműködésre is sarkall. Ez az 110011-rendszer. Elképzelem egy szuperszámítógép autonóm koordinátorként való beolvasztása egy város infrastruktúrájába és társadalmába, ahol a gépek erőforrásai bárki számára szabadon elérhetőek. Társadalmi integrációját felsőoktatási intézmények diákjainak bevonásával segítem elő. Ez a vegyes csoportokból álló „diák elit” felelős a városban szétszórt életminőség-javító szerepet betöltő objektumokért. A tárgyak meghatározott anti-design sztenderdek keretein belül pedig egymással is hasznos információt közlő, városi környezetben érvényesülő jótékony

Látványterv korábbi mesterem, Bruncsák András plein-air festményének felhasználásával

Látványterv a Dunában fürdő fáradt informatikusról.

Konzulens Ippolito Pestellini Laparelli
Témavezető Göde András

T2

Valamennyi alkotói tevékenység az **intuíción** alapszik. Az intuíció – hasonlóan a kreativitáshoz – az, amikor logikailag megmagyarázhatatlanul kötünk össze pontokat, melyek összessége absztrakt egészként értelmet nyer. Ez az absztrakció az, amely az alkotói folyamatot végigkíséri. Intuíciónk gondos megismerésével és részletes kibontásával az alkotói folyamat idővel konkretizálódik, tömeget formál és hivatkozási alappá válik.

Útravaló A diplomafélév a szakmai hitvallás próbatétele.

T2 Gondolattérkép

OMA*AMO			110011			VERY GOOD OFFICE		
Ippolito Pestellini Laparelli szakmai irányadása szerint az építészet nem feltétlen a házzal egyenlő.						Kiáltványszerű projektjeinknél az építészet nem vágy, hanem következmény.		
Szakmai hitvallás	Referencia	Kapcsolat				Önmegvaló.	Klientúra	Publikáció
HG és REKK			BCEFW			A ház		
A személyes-szakmai szempontok előtérbe kerülése.			Luxus			Iroda		

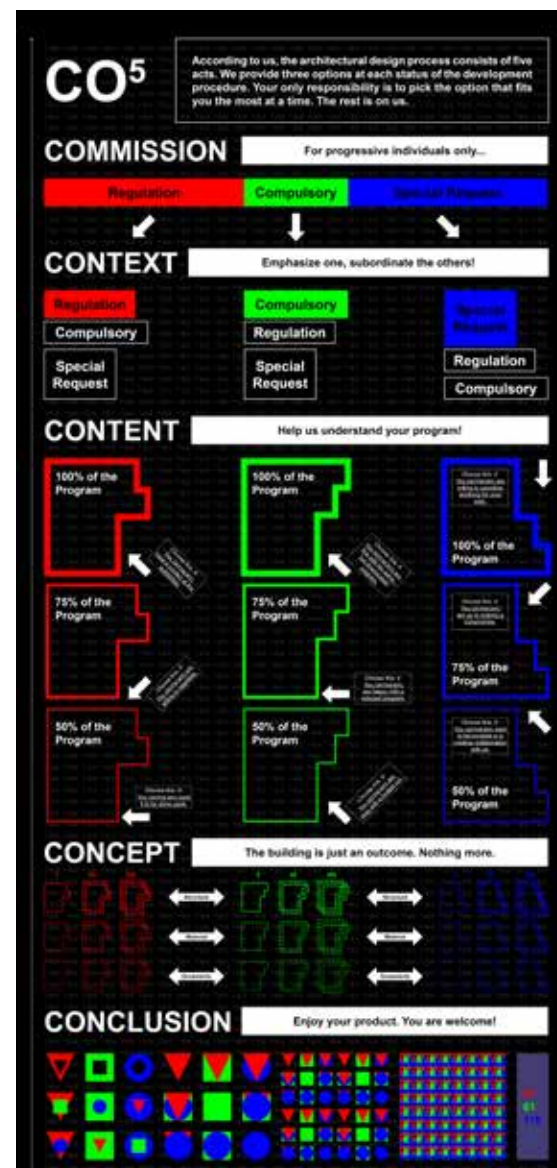
16-21	VERY GOOD OFFICE	Önmegvalósítás
		Klientúra
Társalapító	Szakmagyarkorló	Publikáció

A diplomavédésem után pár perccel – még az auditóriumban – az egyik zsűritag, Molnár Beáta két munkalehetőséget is kínált: oktató a METU-n és építész állás a Plant – Atelier Peter Kis építészirodában, ahonnan végül is egy év elteltével Göde Andrásékhoz igazoltam. Nem volt elég.

A VERY GOOD OFFICE¹² prototípus irodát a diplomát követő két év hazai piaci tapasztalatszerzés idején alapítottam. Célom volt, hogy a valódi szakmagyarkorlás mellett párhuzamosan megtapasztalhassam a valótlan, azaz a külföldön szerzett építészeti eszköztár határterületekre való migrálását a hazai építészeti kultúrába. Eleinte egyetemi körökben voltam aktív. Első körön megalapítottuk Kalászi Zoltánnal a MOME Mind egyetemi klubot és előadásokat, beszélgetéseket, prezentációkat szerveztünk az egyetemre – ezzel is segítve egyetemünk fővárosi kultszcéna informális vérkeringésébe való beágyazódását. Ennek a törekvésnek volt csúcspontja a Movie On My Mind¹³, melynek keretén belül kis stúdiókba szerveztünk művészfilm-esteket. A projekt sikeres volt, több ezer követőt szereztünk a fő online csatornánkon, aminek én voltam a hangadója és főszervezője a nyers és karakter posztokkal. A nyersesség hozománya volt a VERY GOOD OFFICE, amelyre végül is Zoli beleegyezésével neveztem át az oldalt. A brand tényleges építészeti produktum nélkül, de nagyon erős ars poeticával létrejött.

Ehhez csatlakozott később Bálint Ábel, egyetemi osztálytársam, külföldön egy időben egy másik nagy irodánál, az MVRDV-nél egy időben gyakornokoskodó jó barátom is. A célunk egyszerű volt: adunk magunknak 5 évet és igyekszünk a szakma minden aspektusát a lehető legközelebről megtapasztalni a saját bőrünkön, hátha megjön a kedvünk, vagy épp elmegy. A kedvünk megjött és minél többet láttunk, annál inkább el is ment. Ennek oka, hogy a külföldön szerzett tudás hazai piacra való importálása lehetetlen, ugyanis az építészeti eszköztár szakmán kívüli alkalmazását nem illeti építészeti nézőpont, kulturális szempontból értékelhetetlen és a meg nem épült építészetnek gazdasági hatása sincs.¹⁴ Mégis, öt éves fennállásunk alatt valamennyi projektünkbe sikerült apránként belecsempészni a holland technokratizmust és kritikai alkotói szellemiséget. Megalkottuk a CO CO CO CO (CO5) "receptkönyvet", amely adott a szakmai tevékenységünknek egyfajta elvi gerincet és a gyakorlati együttműködésekben is közös nevezőt nyújtott megrendelők és köztünk.

- ¹² VERY GOOD OFFICE bemutatkozó (interjú): <https://epiteszforum.hu/minden-megoldható-három-tételből-very-good-office>
¹³ Első Movie On My Mind (esemény): <https://www.facebook.com/events/892607794123890>
¹⁴ Tudás migrálás (véleménycikk): https://www.researchgate.net/publication/311500920_%27It_was_always_the_plan%27_international_study_as_%27learning_to_migrate%27

CO5 Együttműködési receptkönyv

2016

Így terveztek, Ti!

Szerző

Szaki

A vehemenciám ekkor a csúcson volt, csalódott voltam az építész közegben, a diskurzus minőségében, a közlésben, a publikált munkákban. Noha ezzel nem voltam egyedül, különböző ars poeticával, a legkülönbébb stílusban és felállásban alapult ekkortájt sok építészeti garázsiroda: BIVAK, batlab, Studio Nomad, paradigma ariadné, GubaHámori. A közös nevező az ambíció volt. A VERY GOOD OFFICE brandként dedikált első kiáltványyszerű publikációt az abban az évben meghirdetett Gellérthegy pályaműről készítettem.¹⁵ Az anyag 28 sztereotíp építész-perszóna szakmai hitvallásáról készült képsorozat volt, amelyek az építész magáról vélt istenképéről alkotott erős kritikát. A cikk nem a várt normák szerint lett megosztó. A számításokkal ellentétben idősebb generáció támogatását és a fiatalabb törtetők ellenszenvét váltotta ki. Smiló Dávid a paradigma ariadné egyik társalapítója szervezett egy kerekasztal beszélgetést, ahova a korábban említett fiatal ambíciózus építészirodák is meg voltak hívva. A vitaest tárgya: mégis hogy tervezünk mi? A pályázaton egyébként a BIVAK és a GubaHámori megvételt érdemelték¹⁴, illetve a Paradigma Ariadné ellentervét is nagy érdeklődés fogadta¹⁶. A véleményes publikáció kísérlet volt arra, hogy hogyan lehet ízlésesen megfogalmazni azt, ha nagy a baj. A Biennále tapasztalatom óta két év telt el, úgyhogy adott volt a felvetés, miszerint.

Az itthoni építész szcena leginkább semmilyen, épp ezért foggal-körömmel küzdünk azért, hogy legyen valamilyen. Sokféleképpen magyarázzuk, hogy egyikünk fehér háza miért jobb a másikunk fehér házánál. Állítjuk, hogy a megbízó értetlen és buta. Minden iroda rajzoló keres, míg minden rajzoló saját irodát szeretne nyitni. Senki nem beszél nyelveket, mégis mindenki mesterek után kutat. Sőt, mivel nem dolgozunk az évek során kialakult egyedi eszköztárunkból, ezért mindenki inspirálódik. Jól fizetett főállású pinterestistáktól hemzsegek az irodák. Az odamondó kollekció ezen eszme-futtatásokat foglalja össze egy-egy képhez fűzött állítás formájában, és mutat görbe tükröt a túldimenzionált alsó-középkategóriás hazai közönségnek. A magunkról alkotott összegző véleményem Kurt Vonnegut ikonikus rajzában nyer értelmet. - részlet a *Építészforumon* publikált *Így terveztek, Ti!* cikkből.

¹⁵ Gellérthegy ötletpályázat (saját véleménycikk): <https://epiteszforum.hu/itt-vannak-a-gellerthegy-otletpalyazat-gyoztesei>

¹⁶ PA ellenterve (publikáció): <https://444.hu/2016/11/19/mi- lenne-ha-elbontanank-a-citadellat-es-a-szabadsagszobrot-es-erdot-telepitenek-a->

Válogatás a 28 kollázsából

2016

Csepel

Társ szerző

Szaki

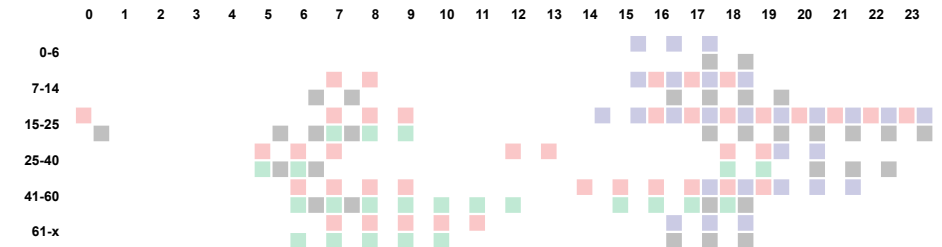
A VERY GOOD OFFICE szemléletében ha az építészet megépül, tehát épületté lesz az pusztán másodlagos szempont.¹⁷ A Csepel arca pályázat kiváló lehetőség volt arra, hogy az építészeti programalkotás relevanciájába vetett hitemet gyakorolhassam, immár egy a diplomafélévnl jóval szigorúbb pályázati feltételrendszerben. A csepeli Ü1 és Ü2 üzletházak revitalizációjára benyújtott pályaművünket három tényezőre alapoztuk: a valaha volt nívós csepeli iparkultúra, Csepel patriotizmusa és a szolgáltatáskultúra újradefiniálása.

Az alapelv, hogy az értékeket ne csak megőrizzük, hanem azokat alapul véve építsünk rájuk. Az épületek jelenlegi állapota azt is feltételezi, hogy az esztétikai szempontokat háttérbe helyezve hozzájuk illő nyers, progresszív felfogásban kell hozzányúlni. A komplexum funkcióinak palettáját újraértelmeztük, a meglévő alap szolgáltatásokat kulturális, kiskereskedelmi és életmódbeli aspektusokkal egészítettük ki. Konceptiónk szerint a fenntarthatóság alapvetően hozzáállás kérdése. Ezért a fenntarthatóság „mainstream” anyag -és high-tech követelményei helyett bevezetnénk egy kísérleti jellegű prototípus-mértékegységet: óra/m².

A diagram különböző korosztályok napi aktivitását mutatja be. Az összes aktivitást átlagoltuk. Összesen négy aktivitási szint van (25-50-75-100%). Az épület rasztere 12x12 méter, tehát a legkisebb egybefüggő egysége 144m². 144m² 75%-os aktivitási igényt fed le. Tehát a legkevésbé aktív szintnek (25%) mindössze 36m²-re van szüksége. A legaktívabb szint (100%) 288m²-en működik. A legkevésbé aktív tevékenységek 3 órában végrehajthatók, míg a legaktívabbak 24 órán át elérhetők. Úgynevezett óra/m² mértékegység alapján határoztuk az építészeti programot. A kiindulási egység: 3h/36m².

Idő (h)	Terület (m ²)	Kulturális	Sport	Szolgáltatás	Kisker.
3	36	3	2	12	7
6	72	1	6	5	2
12	144	3	1	2	4
24	288	3	3	1	-

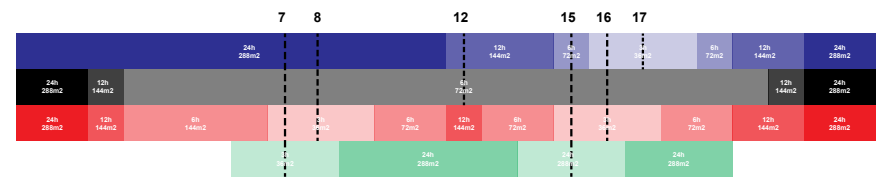
17 Csepel pályamű (publikáció): <https://www.octogon.hu/epiteszet/csepel-arca-palyazat/>

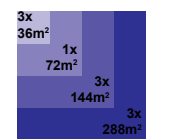
1. Szegmensenkénti felmérés
Korosztályokra bontva
Források: ált. nyitvatartási szabályozás, közvéleménykutatás

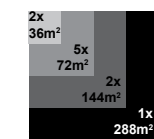
2. Négy szegmens
Összesítés
Órákenti bontásban

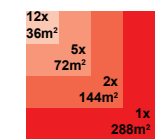
3. Csúcsforgalom
24 - 12 - 6 - 3 - 6 - 12 - 24
Órákenti bontásban

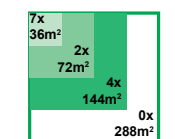
Ü1 Földszint $\Sigma=3411m^2$
Definiált program=1476m²

Ü1 Emelet $\Sigma=6270m^2$
Definiált program=808m²

Ü2 Földszint $\Sigma=2820m^2$
Definiált program=1368m²

Ü2 Emelet $\Sigma=6266m^2$
Definiált program=972m²

Kultúra Program

Szolgáltatások Program

Sport Program

Piac Program

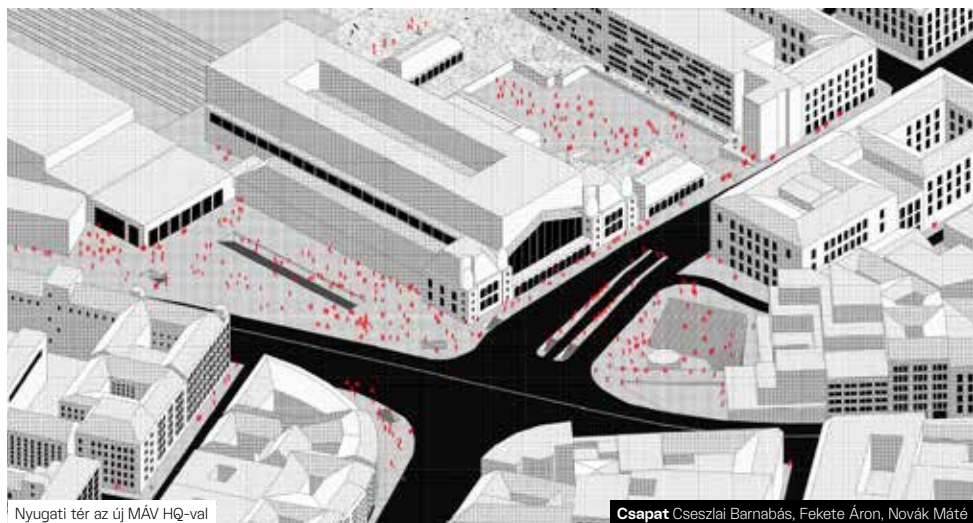

Látványterv a csepeli acélból revitalizált üzletházakról

Csapat Cseszlai Barnabás, Fekete Áron, Novák Máté

A Nyugati pályaudvar környékének revíziójára kiírt pályázatra kettős esettanulmányként tekintettünk. Ellenben a programalkotással, itt az abszolút technokratizmusra építettük fel a pályaművünket. Építészeti eszköztárunk ekkorra már állandósult, a tételesség, kritika és az RGB színek már a brandünk védjegyeivé váltak, így minden adott volt ahhoz, hogy építészeti szimbólumot alkossunk. Itt fontos hivatkozási alap volt az utolsó a Fondazione Prada, mint utolsó OMA-vonatkozó projektrészvétel évekket megelőzőről. Ugyanis a „Fuck context”¹⁸ mondat épp egy OMA projekt kapcsán vált híressé. A Nyugati pályaudvar és környéke a városi szövetben bonyolultan rétegződő problémahalmaz: távolsági tömegközeledés, forgalom, elfuserált felüljáró, Budapest legnagyobb egybefüggő aluljárója, Európa legnagyobb forgalmú villamosa és plázája és a létező összes demográfia négyzetméter-alapon arányosított képviselője. Az adottságok építészeti programalkotástól való megközelítéséhez nem volt birtokunkban a szükséges tudás, idő és pénz, ezért nyúltunk a szimbolikához. Ez nem feltétlenül degradálja a projekt szakmai megítélését, ugyanis az állításunk szerint a problémahalmaz akkora és olyanannyira szerteágazó, hogy az ilyen esetekben szükségszerű egy epicentrum, amely köré tematikusan, jól ütemezve fel tudunk építeni egy hosszútávú stratégiát.

Nyugati tér az új MÁV HQ-val

Csapat Cseszlai Barnabás, Fekete Áron, Novák Máté

¹⁸ Rem Koolhaas' Fuck Context (kiáltvány): <https://architecturenow.co.nz/articles/review-in-context-rta-studio/>

¹⁹ Építészet és utópia (véleménycikk): <https://magazine.artland.com/imagining-new-worlds-or-how-architecture-has-dreamt-of-utopia/>

A Nyugati pályaudvar gyakorlati megközelítésének pandantjaként az O'tópia pályázatban elméleti kutatómunka kapta a hangsúlyt, melynek célja az időtlen referenciák előtt való tisztelgés volt.¹⁹ A pályázati kiírás szerint (Óbuda – Békásmegyér, a színes kerület) adott panelházak homlokzatának arculati újragondolására kértek javaslatot.

Az O'tópia egy fantáziánév, amely Óbuda és utópia szavak összerántásából következik. A pályázat témáját képező óbudai lakótelep a valóságba átemelt utópiák eredménye. Az utópiák teljes pompájukban csak elméleti síkon képesek megmaradni. Az elméleti komplexitásuk miatt nem emelhető át a valóságba anélkül, hogy valamelyik aspektusa ne sérülne. Ez építészeti, társadalmi és gazdasági viszonytárságokhoz vezet. Ez nem jelenti azt, hogy az elméleti értekezés ne lenne értékes, csupán épített formájában káros. Az utópiák előremutató ötletek, amelyek rendszerelvűen változtatnák meg mindennapjainkat. Rendszerint egy személyhez köthető, aki a megszokott, mondhatni ellágyult sztenderdek pragmatikus átfaragására törekszik. A jó utópia elméleti síkon marad és kisebb léptékben, közvetetten fejt ki hatását a megalkotásuk évét követő századokban. A rossz utópia valójában disztópia, mert a gondolatiságot lehetetlen egy adott kor technológiájával, szellemiségével és társadalmi felkészültségével milliókra

Utópiák vetülete tízeletes panelházakon

2018

Toborzás

Szerző

Szaki

20 Toborzás (saját véleménycikkek): <https://epiteszforum.hu/toborzas->

A Toborzás c. véleménycikket²⁰ már a piaci tapasztalatokat egyéves távlatából írtam, a legutóbbi kiáltvány-szerű publikáció után két évvel. Az indíték a fiatal munkavállalóként tapasztalt demotiváló tényezők összessége volt. Az Így tervezték, Ti!-vonatkozású vitaesten résztvevő építész stúdiók lassan megvetették a lábukat a piacon, viszont újabb hangok azóta sem jelentek meg. Több fiatal munkavállalóval folytatott informális beszélgetések után világossá vált, hogy esetleges irodaalapítási ambícióikat a kivárára alapozzák. Még olyan feltételek mellett is, mint a kreditáció hiánya, szűrkezónás munkáltatói szerződések, feldolgozói munkakörben való foglalkoztatás, projektalapú együttműködés ellehetetnítése és az egyetemi ismereteik részleges felhasználása.

“A fiatal építész egy vírus. Mindenhová beépülő idegentest. A gazdatest - mindent látott építész - vírussal való kooperációja növeli az ellenállóképiséget, új metódusok alkalmazására készítet, váratlan helyzetekbe sodor. A vírusnak azonban nincs célja, csupán szeretne jó helyen lenni. Ha nincs jó helyen, akkor ellenszegül és a gazdatestet kinyírja. A gazdatest patthelyzetbe kerül, mivel az elpártoló idegentest által felemészített szervek maradványait a maga avított (“jól bevált”) eszközeivel nem tudja orvosolni. Ezért kecsgetető feltételek mellett újabb idegentest után kutat azzal az elhatározással, hogy most odafigyel. A vírus tehát legalább annyira vonzó fenomén, mint amennyire kártékony. Csakhogy a vírus tanulékony is. A fiatal építész egy fülekkel, szemekkel, gondolatokkal egyaránt rendelkező vírus. A szimbiózisra nyitott gazdatest tehát életveszélyes manőverre szegi a fejét... Van gyógyír: ha a gazdatest elég bátor és hagyja magát belülről felemészteni, a jövőképalkotás nem is, de legalább a koordináció lehetősége a kezében maradhat. Így az általa lefektetett alapérték továbbélhet és fejlődhet, csak a gazdatest számára eddig ismeretlen konstrukcióban. Ha nem bátor, akkor minden marad “a legnagyobb rendben.”- részlet az Építész Fórumon “Toborzás” címen megjelent cikkből.

Gábor Turányi <turanyi.gabor@gmail.com>

címzett: én ▾

Szia Marci!

JÓ a "TOBORZÁS"!!!

Üdv: Gábor (TG)

A cikket Turányi Gábor derült égből egy e-mail az alábbi szavakkal üdvözölte:

GAZDA
TEST

Prekonceptió

VÍRUS

Intuíció

2018

12 FAL

Társszerző

Szakbarbár

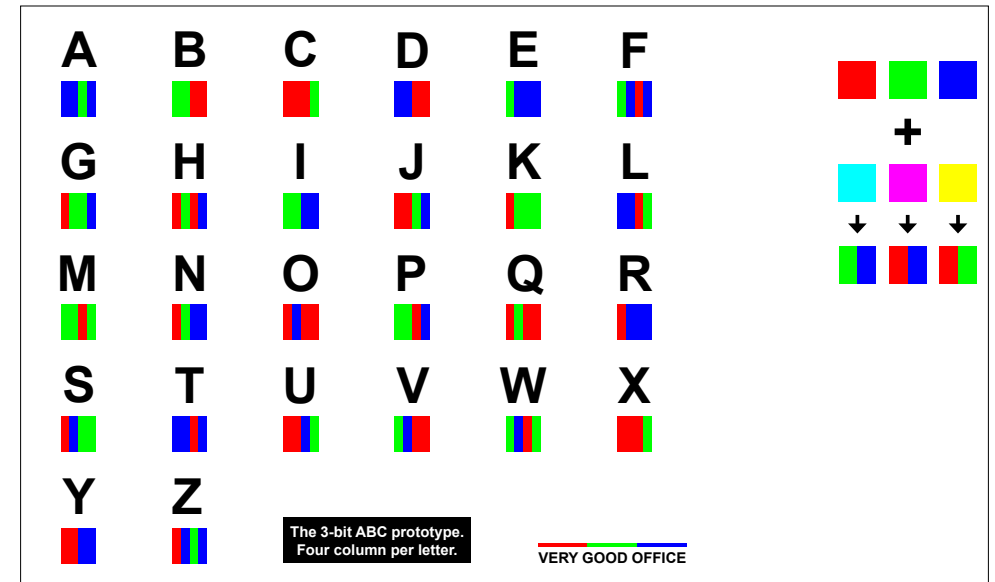
21 12 FAL az Index-en (publikáció): https://index.hu/urbanista/2018/10/21/12_fal_veszprem_kiallitas_falfestes_design_dizajn_petofi_szinhas_veszprem2023/

A Veszprém EKF pályázatelőkészítésének részeként kaptunk meghívást a Paradigma Ariadnétól, hogy 11 másik fiatal építészirodával karöltve működjünk közre a 30 éve üresen álló Iparostanoda tantermeinek falfestésében. Nagyon fontos időbeni egybeesés ez, ugyanis ekkor már láttuk a VERY GOOD OFFICE tervezett fennállása idejének a felénél jártunk. Addigra megtapasztaltuk a vízióink határait, láttuk, hogy mik a tények és tudtuk, hogy hol a pénz. A 12 FAL volt a VERY GOOD OFFICE végének a kezdete. Az ASCII 6-bites ABC-t alapul véve megalkottuk az RGB színkódjelű 3-bit-es angol ABC-t (a betűtípus elérhető) és felírtuk a falra, hogy: „architecture has come to an end”.

“Az itteni alkotásuk első ránézésre nem túl különleges, de ha valaki veszi a fáradságot, és megfejtí a színkódot a mellékelt ábécével, akkor egyből másként tekint rá.”²¹ - részlet az Indexen megjelent cikkből.

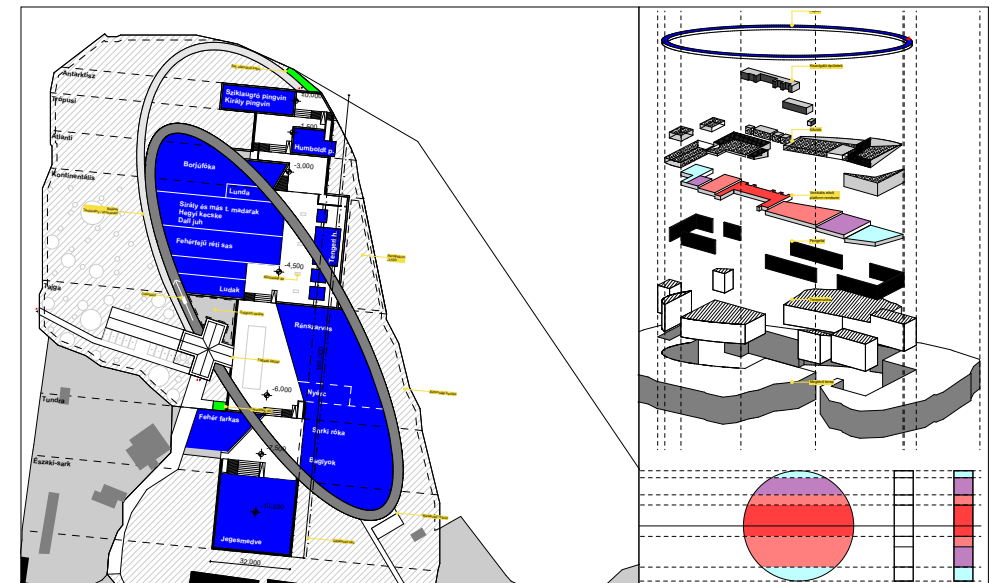
Fotó a térről (Index)

Az Iceberg projekt volt az utolsó próbálkozásunk. Tőlünk-nekünk. A pályázatban a korábbi pályaműveinkben és munkáinkban közreműködőkkel együttesen vettünk részt. Az egyik legszebb, legkomplexebb és egyben legsikertelenebb projektünk volt. Megalkottuk az építészeti programot, amelyre alapozva egy megvalósítható építészeti tanulmányra épített koncepciótervvel álltunk elő. Időtlen referenciának itt Rem Koolhaas AA-n készített diplomamunkáját, az Exodus-t vettük alapul. Az Exodus – A prison for voluntary architects projektjében egy óriási urbanisztikai vágás London belvárosában, amelyben egyenlő területű, arányú és geometriájú negyedeket alakított ki.²² A negyedek az addig dokumentált összes építészeti izmusoknak voltak dedikálva. A mű korszakalkotó, ugyanis a 70-es évek elején predesztinálta, hogy az izmusok összemosódásuk ha nem is következik be, későbbi egyidejű, párhuzamos alkalmazásuk egészen biztosan. (Később a Delirious New York²³ könyvben is megemlíti az Exodus-t, mint abszolút hivatkozási alap – a könyv publikálási dátumát tartják számon az OMA alapításának éveként).

Tervpályázatunk Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és az angol „iceberg” szavak összeboronálásából az „Iceberg” projektnevet viseli. A terv alapfilozófiája, hogy az állatkert kontextustagadó mivoltjából kiindulva idegentestként épüljön be a városszövetbe. Ennek véghezviteléhez önálló szabályrendszert alkalmaztunk. Javaslatunk egy éghajlati övenként hierarchizált platform-együttes, amely élőhelyekre bontva csoportosítja az állatkert egyed-állományát. A terv alapfilozófiája, hogy az állatkert kontextustagadó mivoltjából kiindulva idegentestként épüljön be a városszövetbe. Ennek véghezviteléhez önálló szabályrendszert alkalmaztunk: Absztrahált tematika. Az állatkert funkciója merőben korrelál a jégzajlás kontextus teremtő mivoltjával. Ez a kapcsolódási pont több léptékben is megfigyelhető. Valamennyi állatkert szabadidős tevékenység funkciójából fakadóan minden aspektusában szabadelvű, demokratikus. Tekintettel arra, hogy jelen esetben sokszereplős urbanisztikai rétegződésről beszélünk (város - sóstó - állatkert – jégvilág) adott, hogy a kontextusbéli városképi jelenségek repertoárját tovább bővítsük. – részlet a műszaki leírásból.

Látványterv a Föld vetületéből absztrahált állatkertről

Csapat Bálint Viola, Cseszlai Barnabás, Debrei Nóra, Fekete Áron, Kaderják Eszter, Novák Máté

Önmegvalósítás a szakmai hitvallásunknak vonatkozó személyes oldala. Az építészet szubjektív természeténél fogva megengedi azt, hogy a munkák ne csak elkészüljenek, hanem az építészeti hitvallás megmutatkozása mellett (a szakmai nível mértékadója) a tervező személyes meggyőződése (a projekt sikerének mértékadója) is teret kapjon. A tervezői attitűd együttműködés folyamatba való meghívásával olyan tárgyilagos szempontok is előtérbe kerülnek az együttműködő felek, szakmabéliek, vagy a végfelhasználók számára, amelyek segíthetik az építészeti kulturális beágyazottságának megértését.

Klientúráról egy megrendelőtől érkező legalább egyszer ismétlődő megbízás után beszélhetünk. Ez további megrendelések híján is igaz, amennyiben a kliens a korábbi projektekkal elégedett. Egy kliens elismerését elnyerni egyetlen munkával is lehet. Egy klientúrát kialakítani több, a kliensenként változó igényeire adaptálható építészeti hitvallással lehet. Klientúra akkor alakul, amikor az alkotói tevékenységünk egyaránt értékelhető szakmai, piaci és személyes alapon is – ezek egymáshoz képesti aránya változhat az építészeti hitvallásunk függvényében.

A **publikáció** a munkásságunk szakmai berkeken kívüli eléréséhez leghatékonyabb eszköz. A különböző médiafelületeken szerzhető elérés elsődleges célja diskurzus generálása. A szakmai tevékenységünkre irányuló figyelem segít a komplex folyamatban megtalálni azokat az értékeket, amelyeket szakmai szemmel nem feltétlenül értékelés a tervező.

Útravaló A szakmai hitvallás alkalmazhatóságát meg kell vizsgálni.

OMA*AMO			110011	VERY GOOD OFFICE		
Az építészeti programalkotás módszertanának migrálása saját praxisba.						
Szakmai hitvallás	Referencia	Kapcsolat				
HG és REKK			BCEFW	A ház		
			A háromosztatú együttműködés módszertanának alkalmazása.		Objektív designkonzultáció egy szubjektív projektben.	
			Tudásimport	Tervezői díj	Valóság	
Hild és Nyúl			Luxus	Iroda		
					Branding mellőzésével kizárólag a piaci igények kiszolgálása.	
						Jutalék rendszer

2017	HG és REKK	Megvalósulás
		Pályázat
Társzerző	Szakmagyakorló	Kultúra

A diplomafélévemben megkeresett Juhász Ákos akkori MOME Építészeti Intézet tanszékvezetője több MOME-s hallgatót, köztük Kalászi Zoltánt és engem, hogy induljunk a XII. Kerület megkeresésére kiírt Hegyvidék Galéria pályázaton. Zoli és én is ebben az évben tértünk haza külföldi szakmai gyakorlatunkról - ő a BIG-től, én az OMA-tól. Ezt az együttállást vélte felfedezni Juhász Ákos, akinek a támogatásával indult a MOME Mind is. A konstelláció felbuzdulva Zolival elbecéztük magunkat MZ/x-nek: Márton és Zoltán / x=a projekt, amin épp dolgozunk. Az ötletet Zoli előterjesztette Demeczky Nórának is (de_form grafikus stúdió társalapítój²⁴), ezzel összeállt a csapat és elkészítettük a pályaművünket, amellyel meg is nyertük a Hegyvidék Galéria tervezését (a HG grafikai nagyarculata Boromissza Katalin munkáját dicséri, amelyet egy konkurens pályaműből emelták át a megvalósulási szakaszba). A kiviteli tervek elkészültében a diplomafélévem miatt nem vettem részt. A piaci tapasztalatszerzésem két évében, egy hétköznapi reggelén a galéria elé lehelyezett konténerből tudtam meg (a galériával átellenben, a Királyhágó téren található épületben laktam), hogy két év lappangást követően a galériát végülis megépítik. A galériát 2017-ben MÉD TOP 10 épület kategóriában jelölték.²⁵ A HG projektet így volt lehetőségünk a nagyérdemű előtt is prezentálni.

Fotó Máté Balázs

Pályázati csapat Demeczky Nóra, Kalászi Zoltán

Fotó Máté Balázs

Elképzelésünk felveszi a környéket jellemző vérfrissítés-hullám ritmusát. A mai tendenciákat figyelembe véve alkottunk egy progresszív építészeti koncepcióra épülő exkluzív teret. A helyiség sutaságaiból előnyt faragtunk, ezáltal jött létre a két fő tengelyre épülő, három fő traktusból álló homogén felületek együttese. A szintkülönbségeket öntött betonlejtő törlí el finoman, az éteri fényt Barrisol-mennyezet és a kiszolgáló szerepet betöltő fehér falak nyújtják. Az ülőfelületként használható üveg portál kapcsolatot teremt kint és bent között. Az egyedi bútorok és mozdítható elemek szerves részét képezik a nagyvonalú térnek.

A kiviteli terv szakaszában a MOME mint generáltervező vett részt, a felelős tervezői posztot, Göde András egyetemi tanár javaslatára, Csóka Bálint alumni építész vállalta. Pintér Márton a diplomafélévé miatt nem tudott részt venni a kivitelben, a továbbiakban Kalászi Zoltán tervezőtársa felügyelte a koncepcióterv véghezvitelét. A csapathoz Ábel Viktor hallgató is csatlakozott. A grafikai tervezéshez a díjat nyert Boromissza Katalin is csatlakozott, a végleges grafikai arculatot Demeczky Nórával közösen alakították ki. Az újonnan felállt csapatban a hallgatók, az alumni és a mesterük munkatársként működtek együtt. A kiviteli terv elkészítésének szakaszában a hallgatók tervezési kreditjüket egy éles építészeti projektért kapták, Csóka Bálint felelős tervező mellett megtapasztalhatták, hogyan érik a koncepcióterv kiviteli tervvé. Hangszigetelt fülkét helyeztünk el, mely egyéni munkára, skype-olásra alkalmas, és itt található a gardrób illetve egy hencsergő, ahol szintén megbeszéléseket tarthatnak, de ebéd utáni pihenésre is alkalmas. A két fülke hangszigetelése olyan jól sikerült, hogy a cég dolgozói készülnek egyéni zenei albumukat benne felvenni.

Előtte - utána

Kiviteli csapat Ábel Viktor, Csóka Bálint, Kalászi Zoltán
Konzulens Göde András, Marián Balázs
Fotó Máté Balázs

Megbízóink olyan teret szerettek volna maguknak, amely egyidejűleg alkalmas arra, hogy 15-20 ember egy légtérben dolgozzon, sok kooperációval, de emellett lehetősége legyen elvonulni. A bővülő cég számára szerettek volna egy olyan helyiséget, amely alkalmas tárgyalások, előadások, vetítések lebonyolítására, illetve egy olyan tér kialakítását is kérték, amely laza, informális tevékenységek, kiscsoportok ideiglenes együttműködését szolgálja.²⁶

A cellás elrendezést egy kezdő mozdulattal megszüntettük, minden válaszfalat kiütöttünk. Így létrejött egy egybefüggő L-alakú tér, amely hosszabbik szára képi a fő irodateret 20 ember számára, míg a rövidebb, északi szárny a vezetői-tárgyaló rész. A fő irodateret, melyben a legtöbb mozgás és interakció történik, úgy szerveztük, hogy zajos és csendes terei egyaránt legyenek. Így született a központjában levő kadmiumvörös bútor, mely a nagy irodaterben az elvonulás, telefonálás vagy a csendes megbeszélés funkcióit szolgálja, miközben szervesen kapcsolódik ahhoz. Ebben a központi magban két hangszigetelt fülkét helyeztünk el, mely egyéni munkára, skype-olásra alkalmas, és itt található a gardrób illetve egy hencsergő is.

Fotó Danyi Balázs

Fotó Danyi Balázs

Csapat Eke Dániel, Kalászi Zoltán, Kaderják Eszter

■ Az építészet **megvalósul**hat épületként is. Az építészeti alkotói tevékenység mindig elméleti síkon alapszik és a gyakorlatban valósul meg. Léptékét, vagy formátumát tekintve különbözhet azonos minőség produkálása mellett is. Amennyiben az építészet elméleti síkon valósul meg, az nagyon fontos hivatkozási alap lehet egy másik építészet gyakorlati térben való megvalósulásához.

■ Szükséges anyagi segítség mellett a szakma gyakorlására legalkalmasabb próbatétel az **építészeti pályázat**on való részvétel. A pályázat hiánytalanul készíti elő azt a szabályrendszert, amely szimulálja az építészeti piaci alapon működő jellegét. Ugyanakkor az ismert külsős tényezők váratlan megjelenésétől megóv, így szabadon lehet gyakorolni a szakmai hitvallást. A pályázat intellektuális alaptőke, amely a pályamű elbírálásának függvényében szakmai, pénzügyi és általános megítélés kapcsán is támogatást nyújt.

■ A **kultúra** organikus alakuló jelenség. Ráhatást csak közvetetten lehet gyakorolni, amennyiben feltett célunk, hogy ápoljuk azt. Ha alakítjuk, azzal a szubjektív szempontok előtérbe kerülésével elvetjük a kultúrában rejlő egyet nem értés “megünneplésének” lehetőségét. A kultúrában közre kell működni, a kulturális diskurzusban részt kell venni, az pedig a legkülönfélébb behatások fúziójaként alakul magától.

Útravaló A megvalósulás teljes folyamatát meg kell tapasztalni.

OMA*AMO			110011			VERY GOOD OFFICE		
Kalászi Zoltán (velem egy időben) BIG-nél tapasztalt tervezésmódszertanának alkalmazása.			A diploma félévem alatt készültek a Hegyvidék Galéria nyertes pályaművének kiviteli tervei.					
Szakmai hitvallás	Referencia	Kapcsolat	Intuicó					
HG és REKK			BCEFW			A ház		
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="width: 30px; height: 30px; background-color: red;"></div> <div style="width: 30px; height: 30px; background-color: green;"></div> <div style="width: 30px; height: 30px; background-color: blue;"></div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 5px;"> Megvalósulás Pályázat Kultúra </div>								
						REKK irodatervezésekor tapasztalt irodasztenderkek alkalmazhatatlansága.		

2018	BCEFW	Tudásimport
		Tervezői díj
Társszerző	Szakbarbár	

2014-ben a Monditalia projekt után átkerültem a Prada projektek építész tervezői csapatába. A 2015SS Prada Show-ra ajánlottam egy fotóst, aki 4 évvel később, az első Budapesti Central European Fashion Week Show tervezőjeként, mint egyedüli magyar építész, aki tervezett már nagyformátumú divat show-nak kifutót. A felkérést elfogadtam és egymás követő három show-ra kaptunk felkérést. Ezeknél a projekteknél tudtunk a leghatékonyabb alkalmazni a VERY GOOD OFFICE CO CO CO CO receptkönyvét, amely a tervszakaszonként három opció bemutatására épült. Minden kooperáción meghatároztuk a továbbhaladás irányát, így küszöbölve ki azt a problémát, hogy a kiviteli terveknel még emeljünk be korábban kiszemelt tételeket – egységesen tartva ezzel a koncepciót és a végeredmény karakterisztikáját is. A projekt részletei titkosak.

Kifutó díszlet (BCEFW)

Csapat Bálint Viola, Bálint Ábel

2019	A ház	Valóság
Társszerző	Szakbarbár	Szabályozás

Az épület eredetileg egy nagypolgári család számára lakóháznak készülhetett. A XX. század második felében azonban több olyan külső és belső átalakítás történt, amely nem megfelelő módon illeszkedik a ház eredeti építészeti értékeihez. Ezért a tervezés során az utcafront felé nem mutatna jelentős változást az épület tervezett állapota. A főhomlokzat teljes felújítása mellett a belső udvar és a középső traktus kerül átalakításra. Az iroda és gazdasági funkciók kialakítása miatt fontos a nagy összefüggő belső terek kialakítása. Ezért az épület középső részén teljes szerkezeti és formai változásra van szükség úgy, hogy az kívülről csak minimális mértékben látszódjon. A tervezett épületfelújítás és korszerűsítés a meglévő építészeti értékek megmentésére, felújítására törekedtünk. A projekt részletei titkosak.

Csapat Ábel Viktor, Bálint Viola, Bálint Ábel

T5 és T6

Tudásimport az, amikor szakmai határterületen szerzett tudást alkalmazunk szakmán belül. A megszerzett tudás megszerzését annak alkalmazhatósága miatt ambicionáljuk. Amennyiben a tudás alkalmazhatatlan a szakmába vetett hitünket tesszük kockára, ugyanis a szakmai ambíciókat épp az aktuális megszerzett tudás folyamatossága viszi előre.

A **tervezői díj** az építészeti hitvallás megbecsülésének anyagi mértékadója. A tervezői díjat minden esetben a tervező saját döntése szerint határozza meg, akár a piaci sztenderdek figyelmen kívül hagyásával. Az építészeti hitvallás beárázása tehát a piactól független, a tervezői díj árazásának megítélése nem relatív, az minden esetben a szellemi terméket jegyző személyt, vagy stúdiót illeti meg.

A **valóság** akkor lehet egyben vízió is, ha az alkotó a tervezői folyamat teljes spektrumára kíváncsi. A valóság az alkotói folyamatban relatív, ugyanis annak minősége első sorban a környezet kulturális beágyazottságtól függően változik. A valóság mindenesetre az, amit a környezetünk diktál úgy fizikai, mint elméleti vonatkozásban.

A **szabályozás** a fizikai lépték kötelezően alkalmazandó elméleti keretrendszerét jelenti. Ellentétben a kutatómunka elméleti munícióival, amit a szakmai hitvallásunk szerint szabadon választhatunk a szabályozás tényszerű, megkerülhetetlen és megfogalmazásában a megrendelő, az alkotó és a végfelhasználó is érthető nem szakmai tartalom.

Útravaló A piac részletes ismerete segíthet a pályaváltásban.

T5 és T6 Gondolattérkép

OMA*AMO			110011			VERY GOOD OFFICE		
Prada show tervezésmódszertanának alkalmazhatatlansága.						Együttműködés módszertanának alkalmazása branding figyelembevételével.		
Szakmai hitvallás	Referencia	Kapcsolat				Önmegvaló.	Klientúra	Publikáció
HG és REKK			BCEFW			A ház		
Publikált és megvalósult projektek nivójának a mértékadója.								
Megvalósulás	Pályázat	Kultúra						
Hild és Nyúl			Luxus			Iroda		
Objektív építészeti eszköztár szubjektív alkalmazása magánprojektben.								
		Teljesítés						

2020	Hild és Nyúl	
	Szerző	Szaki
		Teljesítés

A DLA Komplex vizsgán véglegesítettem a mestermunkám alapjául szolgáló elméleti háttéranyagot. Ez az UGYANOLYAN c. írásmű, melynek tézisei a szakmagyakorlás legfőbb aspektusait összegzik és szolgál hivatkozási alapként pályaelkezdőknek és pályaelhagyóknak egyaránt. A felhalmozott szakmai tudás két kisléptékű magánprojektben való alkalmazása nem csak elfeledtette a piaci tapasztalatokat, de segített átlendülni a szakmai vívódáson is. Az már korábban is tisztán látszott, hogy a hazai piacon az építészeti eszköztár építészetén kívüli alkalmazása nem piacképes, de a csillapodni nem vágyó szakma iránti tisztelem és ambíciózus vehemenciám arra sarkalltak, hogy "jár az a tiszteletkör". A Hild és Nyúl projekteknél két nívós épület két garzonlakásának megtervezésében és kivitelezésében vállalt egyszemélyes hadseregként gyakoroltam egy építészeti projekt megvalósulásának teljes spektrumát különösebb megkötések nélkül. A VERY GOOD OFFICE prototípusiroda beteljesítette célját, nem volt több kérdésem és a vágyott kijelentéseimet is megtettem. A szakmai ambíció fókusza áttelődött a szakmaelhagyásra. több kérdésem és a vágyott kijelentéseimet is megtettem.

Saját fotó

Magánprojekt

Saját fotó

Magánprojekt

A **teljesítés** a tervvel és a tervezővel való elszámolást jelent. A teljesítés több szakaszra oszlik és szakaszonként egyszer összegezendő. Előfordulhat, hogy egyes tervezői elvárások teljesülnek amellet, hogy a terv kompromisszumos marad. Az együttműködés során kötött kompromisszumok megrendelő és tervező által konszenzusban meghozott döntések eredményeképp születnek, azaz a felek egyöntetűen egyetértenek abban, hogy bizonyos egyezséget be kell vállalni a teljesülés érdekében.

OMA*AMO			110011			VERY GOOD OFFICE		
OMA*AMO stílusgyakorlat alkalmazása.								
Szakmai hitvallás	Referencia	Kapcsolat						
HG és REKK			BCEFW			A ház		
			Függöny, mint díszletelem alkalmazása.			Megrendelő és tervező szerepkörének egyidejű tapasztalása.		
			Tudásimport	Tervezői díj		Valóság		Szabályozás
Hild és Nyúl			Luxus			Iroda		
			Egy tárgy egy helyiség szemléletmód.					
				Teljesítés				

2021	Luxus	Visszajelzés
	Szerző	Szakbarbár

A magánprojektek elkészültével a szakmaelhagyás előkészítésével egyidőben kaptam felkérést egy luxuslakás megtervezésére. Egy nagyon saját szerepkörben találtam magam: designtanácsadás²⁷ tervezői attitűddel. Magán megrendelőről réven szó határozott elképzelés volt a projektről, így a tervezői vízió helyett inkább praktikus megoldásokra, váratlan húzásokra és hasznos tanácsokra volt igény. Érdekesség, hogy a luxus szakma szubjektivitását könnyítő, nem pedig nehezítő tényező volt a projektben. Egyfelől a luxus számomra nagyon nehezen értelmezhető fogalom, másfelől a luxus kifejezetten megköveteli a terek precíz összehangolását. Erre példa a kiátlagolt vízszint fali díszléc, villanykapcsoló és ajtókilincs magassága, vagy a belmagassággal arányosított közlekedők tengelyes elrendezése.

27 Designtanácsadás vs design: <https://class35.medium.com/design-vs-consulting-i-choose-both-b40e9fa77afb>

Látványterv 128hi Studio

Magánprojekt

2022	Iroda	Jutalékrendszer
	Társszerző	Szaki

Az utolsó projekt tervezőként. A jutalékrendszer lényege, hogy a tervezői díj mellett a designtanácsadás költségét a megállapodott beszállítókkal való keretmegállapodás szerint fedezze. Tervezői közreműködői díj (beszállítók tervező felé juttatott anyagi ellentételezése) és tervezői díj egymáshoz arányosítható tételek. Amíg a tervező felelőssége a megrendelői brief alapján készített terek és térkapcsolatok megtervezése, addig a tanácsadó felelőssége, hogy a megrendelői brief szerinti bekerülő tételek a legjobb minőségben és a legkedvezőbb kerüljenek be a projektbe. Ez a minőségi-mennyiségi libella kiegyensúlyozott üzleti érzékkel rendkívül jövedelmező együttállás lehet. Az önreflexió jegyében fontosnak tartom megjegyezni, hogy a közel tízéves szakmai tevékenységemet az egyik legfontosabb székkel, az Eames Lounge Chair és a hozzávaló Ottománnal nyugtáztam.

Csapat Bálint Ábel

T8 és T9

■ A sikeres teljesítést háromlépcsős **visszajelzés** követi. Megrendelői, felhasználói és szakmai. A három visszajelzés tartalma és súlya között alapvetően nincs keresztmetszet. Ennek oka, hogy az építészet elég sokrétű ahhoz, hogy több dimenzióban lehessen értelmezni és értékelni. Ha valamennyi szempontból érkező jó visszafelé egy irányba tart, akkor elég pozitív visszajelzésből kialakul a klientúra.

■ A **közízlést** nem lehet alakítani, csak kiszorgálni azt. Egy bizonyos ízlést kielégítő alkotással többnyire csak azonos ízlésűek fognak interakcióba lépni. Amennyiben kifejezett cél a közízlés kiszorgálása, úgy a közízlés alakítására – mint kulturális szerepvállalás – vonatkozó szándékunk minden esetben hátráltató tényező lesz.

■ A **jutalékrendszer** a projekt megvalósulásában közreműködő külsős partnerekkel kötött szakmai keretmegállapodás. A partnerek tudást, vagy terméket szállítanak be a projektbe, amely után a tervezőiroda, mint összekötető jutalék kap anyagi, vagy forgalmazott termék formájában. A jutalékrendszer tisztán anyagi forrás, amelynek beépítése fontos a stúdió biztonságos anyagi feltételrendszerben történő működéséhez.

Útravaló A szakbarbárok képezzék magukat szakmagyakorlóvá.

T8 és T10 Gondolattérkép

OMA*AMO	110011	VERY GOOD OFFICE		
		A teljes szakmai hitvallás, a branding és a tervezésmódszertan alkalmazásának mellőzése.		
		Önmegvaló.	Klientúra	Publikáció
HG és REKK	BCEFW	A ház		
	A közízlés megtapasztalása és annak teljesértékű kiszorgálása.			
	Tudásimport	Tervezői díj		
Hild és Nyúl	Luxus	Iroda		
		Visszajelzés	Közízlés	Jutalék rendszer

19-23	BMDI	
Doktorandusz	Kutató	

A disszertációm tízéves időspektrumának felezőjénél, 2019-ben az évben jelentkeztem a Breuer Marcell Doktori Iskolába Építészet és társművészetek kapcsolata projektcímmel, Dr. Bachmann Erzsébet témavezetésével. A projekt előtanulmányaként az addigi szakmai munkásságomat vettem alapul. Célom volt, hogy a szakmai tudás szakmán kívülré való migrálásáról intuitív jövőképet struktúráljak és a mestermunkában összefoglalljam azt. A mestermunka platformjának a kiállítást tartottam legmegfelelőbbnek. Az "Egyet nem értés megünneplése" c. vízióm alapötlete egy olyan vándorkiállítás volt, ahol a lehelyezett moduláris kiállítótér kurátora egy gép. A gép célja, hogy megosztó témakörökben hirdessen kiállítási tartalmat, amelynek feldolgozására helyi kiállítóknak küld ki meghívókat. Itt köszön vissza először egyenrangú önreferenciaként a 2014-es Biennále Monditálája a meghívott társművészetekkel, a 110011 gépi és emberi együttműködése és a VERY GOOD OFFICE szakmai hitvallása is.

A moduláris vándorkiállítás ötlete a párhuzamosan zajló szakmagyakorlás során szerzett új, egyre valósabb piaci tapasztalatok miatt tovább finomodott. Nagy formátumú vitaplatform helyett a szakmai tapasztalatokat elkezdtem összegezni egy írásműben, amelyet egyféle szakmai útravalónak szántam pályakezdőknek és pályaelhagyóknak. Az írásmű az "UGYANOLYAN" projektcímet kapta, mondván, hogy "bármit is csinálók, a végén ugyanolyan (ház) lesz". Adott volt egy a szakmaelhagyás különböző aspektusait vizsgáló elméleti értekezés, egy tízéves szakmai pályafutásból mintavételezett projektállománya, és a szakmai ambíció a pályaelhagyás iránt, de mindezek összefoglalása egy dolgozatban nem hordozta azt az erejű mondanivalót, amit egy doktori disszertációhoz méltónak tartok. Ugyan 2023-ra elkészültem az írásmű gerincét adó tézisekkel, mégis a halasztás mellett döntöttem, hogy a Biennalé pályámú időpontjára időzíthessem a mestermunkámat.

A 19. Velencei Építészeti Biennaléra kiírt pályázat tökéletes lehetőség volt az eredeti szándékom próbatételére. A pályázat több fázisban, de sikeresen lezárult. Első körön kizárólag az én pályaművet javasolták továbbgondolásra. A Ludwig Múzeummal folytatott konzultációk sora után benyújtottam a javított koncepciót és a hiánypótlás dokumentumait. Ezt követően végül március végén eredményt hirdettek. **Én lettem a 2025-ös 19. Velencei Építészeti Biennalé magyar pavilon "Nincs itt semmi látnivaló" c. kiállításának a kurátora.**²⁸

²⁸ A Ludwig Múzeum hivatalos sajtóközleménye (közlemény): <https://www.ludwigmuseum.hu/velencei-biennale/2025>

• További sajtóközlemények:

• Octogon (LM szemle): <https://www.octogon.hu/epiteszet/palyaelhagyo-epiteszek-a-2025-evi-velencei-epiteszeti-biennale-magyar-pavilonjanak-fokuszaban/>

• Építészfórum (LM szemle):

• Kultúra (LM szemle): <https://kultura.hu/jovore-pinter-marton-mutakozhat-be-a-velencei-biennale-magyar-pavilonjaban/>

• Artnews (LM szemle): <http://artnews.hu/2024/03/28/megszuletett-a-dontes-a-2025-evi-velencei-epiteszeti-biennale-magyar-kiallitasarol-nincs-ittemmi-latnivalo-12-palyaelhagyo-epitesz-szakman-kivuli-sikertortenete-12-szakmai-helyzetjel/>

Kollázs az "Egyet nem értés megünneplése" moduláris kiállítótéréről

<h1>2023</h1>	A szakmagyakorló, a szakbarbár és a szaki	
Szerző		

A disszertációm alapvetése, hogy az építészeti szakmagyakorlás három fő alappillére a vízió, a pénz és a tény – ezek az alapvetések, amelyek a szakmagyakorlás ágrajz-karakterisztikáját adják. Az építész szakmagyakorló, ha alkotás közben mindhárom alapvetést szem előtt tartja. Az építész szakbarbár, ha csak az egyik szempontot figyelmen kívül hagyja – így születnek a sokat nem mondó, közepes minőségű, vagy elsinkófált, de minden esetben kész projektek. Az építész szaki, ha tevékenységét csak az egyik alappillér egyikének szenteli – így születnek a praktikus megoldások. A szakmagyakorláshoz tökéletes egyensúlyra van szükség a három alaptétel, tételként pontosan 1-1-1 állítás szem előtt tartásával. A szakbarbársághoz csak és kizárólag két alaptétel figyelembevétel, másképpen egy alaptétel biztos ignorálása szükséges. A szaki egyetlen alapvetést követ.

Szakmai hitvallás	Referencia	Kapcsolat
Önmegvalósítás	Klientúra	Publikáció
Megvalósulás	Pályázat	Kultúra
Tudásimport	Tervezői díj	
Valóság	Szabályozás	
Közízlés	Visszajelzés	
Intuíció		
Jutalékrendszer		
Teljesítés		

Szakmagyakorló, aki ambicionálja azt, amit csinál.

Szakmagyakorló, aki azt csinálja, amiben hisz.

Szakmagyakorló, aki hatással van a kultúrára.

Szakbarbár, aki a szabályok megkerülésével érvényesül.

Szakbarbár, aki olcsón dolgozik.

Szakbarbár, aki szolgáltatást nyújt.

Szaki, aki kizárólag víziókat gyárt.

Szaki, aki növekedés-orientált.

Szaki, aki csak tényekre hivatkozik.

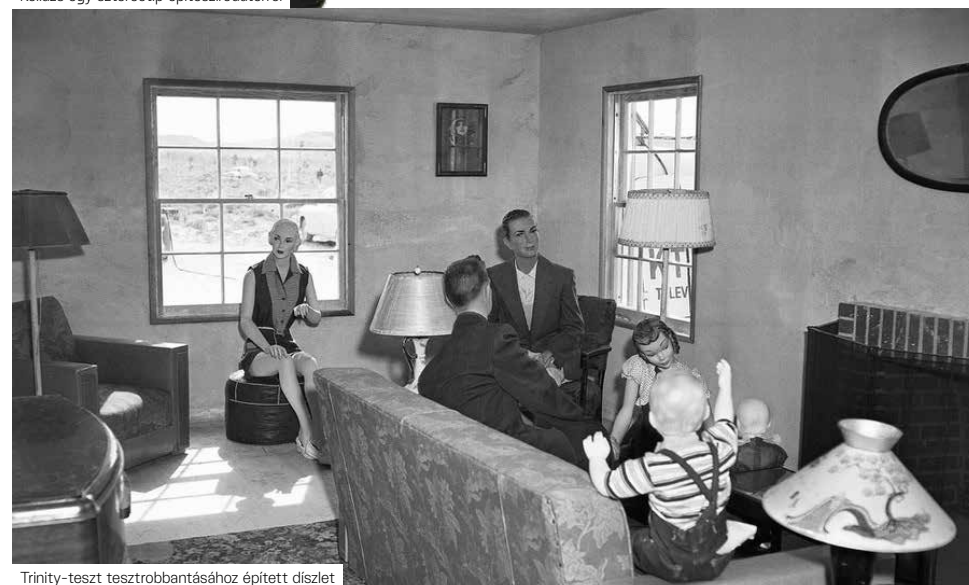
2024	Mestermunka	
Szerző	Szakmaelhagyó	

NINCS ITT SEMMI LÁTNIVALÓ

A 2025-ös 19. Velencei Építészeti Biennále kuratori pályaműve. A pályamű pontosan a 2014-es Biennále jubileumára készült el, tartalmát tekintve pedig az egykor ambicionált szakmagyakorlás mostanra ambicionált szakmaelhagyássá kiforrott tapasztalatai adják. A kiállítás „Nincs itt semmi látnivaló” címen lesz bemutatva. A cím elsőre megosztónak tűnhet. Azonban a névadás egyfelől felhívás keringőre és emellett, hogy emlékezetesen cseng, kettős értelmezése pontosan összefoglalja a kiállítás tartalmát és annak mondanivalóját – alább részletesen kifejtve.

Kollázs egy sztereotíp építészirodatérről

Trinity-teszt tesztrobbantásához épített díszlet

Az építészeti tudás migrálása és annak sikeres alkalmazása

12 szakmaelhagyó magyar építész szakmán kívüli sikertörténete

12 szakmai helyzetjelentés az építészet állapotáról

Kiállító	Fő kurátor	Téma	Látogatók száma	Előző évhez képest	Fiatalok (%)
2010	Kazuyo Sejima	People Meet in Architecture	170 000		n.a.
2012	David Chipperfield	Common Ground	180 000	+6%	n.a.
2014	Rem Koolhaas	Fundamentals	230 000	+28%	45%
2016	Alejandro Aravena	Reporting from the Front	260 000	+13%	45%
2018	Yvonne Farrell és Shelley McNamara	Freespace	275 000	+6%	50%
2021	Hashim Sarkis	How we will live together?	299 000	+9%	32%

EZT NÉZD!

EZ VAN!

PRESZTÍZS

ÁLOMLAKÁS

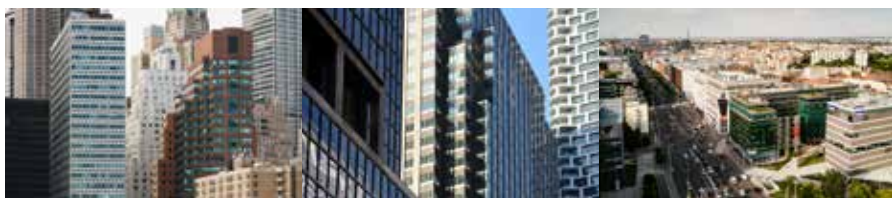
ÍZLÉSES

ÁLOMOTTHON

MUNKAHELY

MAGYARORSZÁGRÓL A VILÁGNAK A magyar pavilon pályaelhagyó / pályamegtaláló magyar építészek szakmán kívüli sikereivel tesz precedenst arra vonatkozóan, hogy a komplex építészeti eszköztár irányított, pontos felhasználásával messzemenően túlléphetünk „egy ház” jelentőségénél. Vannak olyan diszciplínák, ahová a hatalmas felhalmozott tudást lehetséges úgy migrálni, hogy annak alkalmazása olyan értékteremtő erejű legyen, amely túlmutat az építőipar keretrendszerén. Az építészeti eszköztár építőiparon kívüli alkalmazásával sokkal pontosabban lehet célozni a civilizáció alappilléreit, mint a technológia, a művészet, vagy akár politika. A kiállítás perspektívát ad pályakezdőknek, pályaelhagyóknak és pályamegtalálóknak egyaránt.

MAGYARORSZÁG A VILÁGRÓL A magyar pavilon diagnózist állít, nem pedig problémára világít rá, így kész megoldást sem nyújt. A kiállítás célja az, hogy transzparensé tegye a látogatók számára mindazt, ami szakmai berkekben nap, mint nap tetten érhető, de felhasználói szinten is általános érzékelhető. Missziója egy inkluzív szakmai diskurzus létrehozása, amelyben olyan kiüresedett fogalmakat kell újradefiniálnunk, mint a fenntarthatóság, kultúra, progresszió és társadalmi szerepvállalás. A kiállítás építész, megrendelők és munkatársak együttműködésének részleteit, azok tevékenységi köreit tabuk nélkül ismerteti, hogy a látogató bármilyen szubjektív narratívától mentesen a lehető legátfogóbb képet kapja az építészet állapotáról.

NAGYKÉP ITTHONRÓL Magyarországon évtizedes késéssel honosítottunk meg ezredfordulós építészeti trendeket: megvalósultak a presztízs-beruházásaink, lett irodakultúránk, fehérfalú lakásokban alakult a közízlésünk és mertünk mediterrán-magyar álmodni. Mégis, korszakos építészeink a házkészítésnél is alkalmazott építészeti eszköztárból a szakmán kívül alkottak igazán nagyot.

AZ ÉPÍTÉSZ EGY HÁZNÁL TÖBBRE IS KÉPES A magyar pavilon felvállalja azt a szerepet, hogy indokolatlan önnéplés helyett diagnosztizálja az építészetet és helyzetjelentést adjon a szakma jelenlegi éberkóma állapotáról. Valamennyi szakma közül az építészeknél a legmagasabb a pályaelhagyási ráta, ennek fő okai a túlképzettség, valamint a progresszió és a kreditáció hiánya. A sokrétű, komplex építészeti tudást szakmán kívüli alkalmazásával is lehet érdemben nagyot alkotni – a kiállítás erre hívja fel a figyelmet.

ÍGY NEM! - MÁSKÉPP IGEN! A Magyar Házba belépve az üdvözlőfalán a kiállítás címe, valamint a kiállítás értelmezését segítő vizuális segédlet látható. A pavilon szimmetrikus felépítéséből adódóan a kiállítást két irányból lehet megközelíteni. A két útvonal egy ellentéppárra épül, amely a kiállítás hangütését is adják: ezek az ÍGY NE! és a MÁSKÉPP IGEN! A kiállítás felépítésének érdekessége, hogy bár a megérkezés ellentétes érzéseket kelt, a kiállítás kettőségre felépített behatásai miatt a konklúzió közel azonos lesz a látogató számára. A bal oldali kisteremben a kiállítás 12 állomásának tartalmát kétoldalon (sikerprojekt és helyzetjelentés) egyenként összegző A4-es papírlapok találhatók. A jobb oldali kisteremben egy pályamegtalálónak állított nemzetközi „Hall of Fame” fal található.

KETTŐSSÉG A kiállítás kettőségre építő tartalmát a látogató egyszerre fogadja be. Az információban rendkívül gazdag anyag látogatóra gyakorolt hatását tovább erősíti a vizuálisan rendkívül karakteres díszlet és a drámai megvilágítás. A kiállításra érkezők egy egyszerű üdvözlő üzenet után egy elhagyatott építész irodában, építészeti pálya buktatói és hazai pályaelhagyó sikersztorik között találja magát.

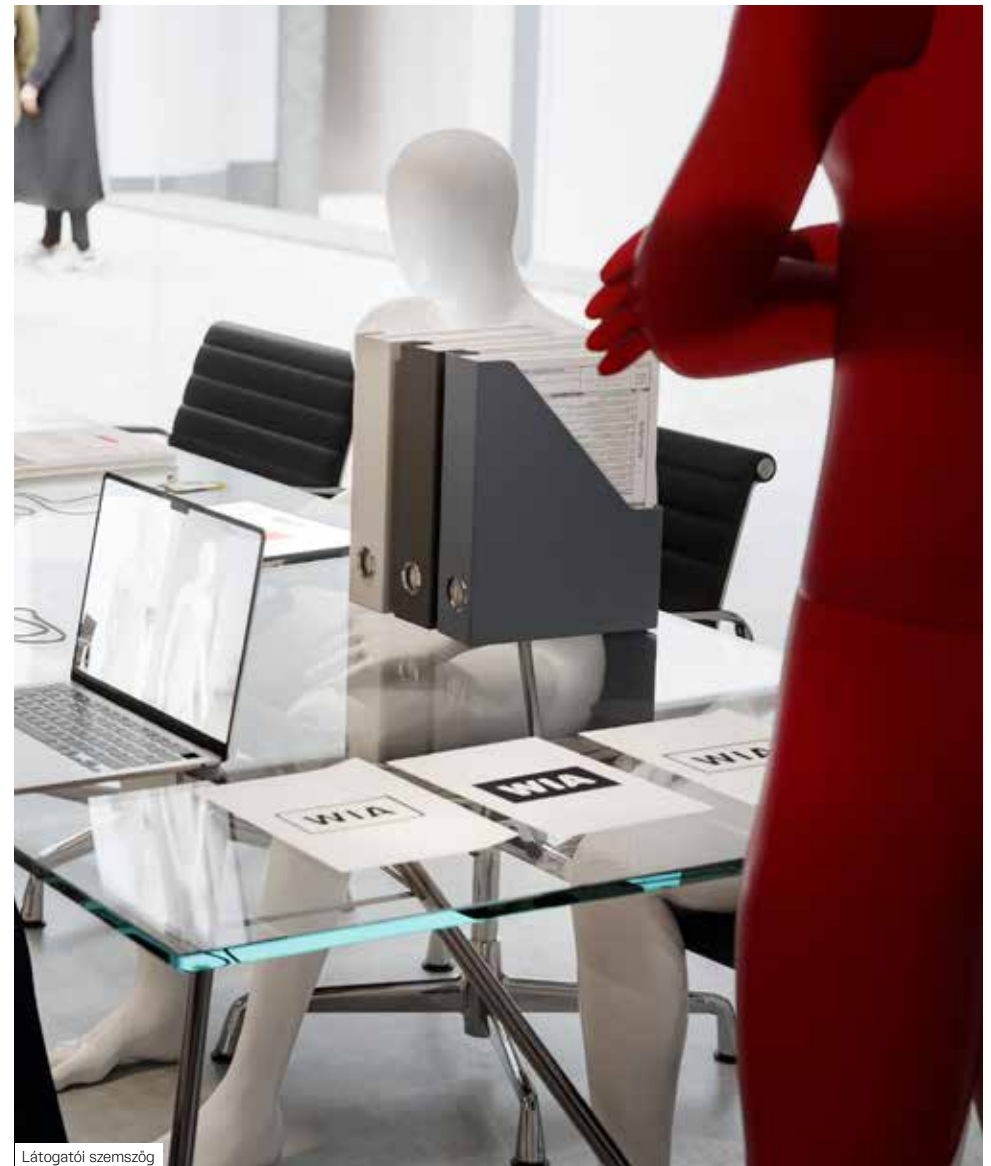
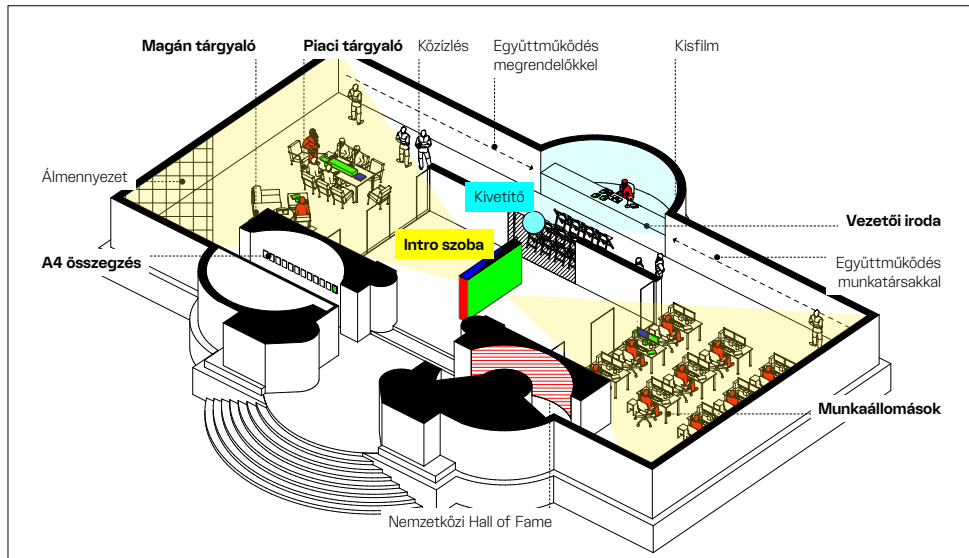
SZEMLELETVÁLTÁS Az üdvözlő szöveg ellentéppárjának és a kiállításon bemutatott tartalmak fúziója ugyanazt az útravalót nyújtja minden látogatónak: újrafeltalálni a szakmát!

KUTATÓMUNKA A kiállítás kiegészülő tartalmának gerincét az építőipari megrendelő, építész és a munkatársak tevékenységi köréhez tartozó világviszonylatban tett tudományos kutatás és szakmai diagnózis adják. Mind a tizenkét kiállító projektéhez tartozik egy annak témájával egybevágó statisztika, mint a sikertörténetek kontrasztjai. A kutatómunkán keresztül a látogatók megismerhetik a szakmaelhagyás mellett szóló általános érveket, valamint egy-egy sikerprojekt és szakmai helyzetjelentés ismétlődő együttesének üzenete megalapozza a látogatói élmény kritikai szemléletmódját.
+ Az építész munkakörnyezetében az apszis falára vetítve látható lesz egy másfél perces animációs film. A pop-up mozihoz 12 szék tartozik.

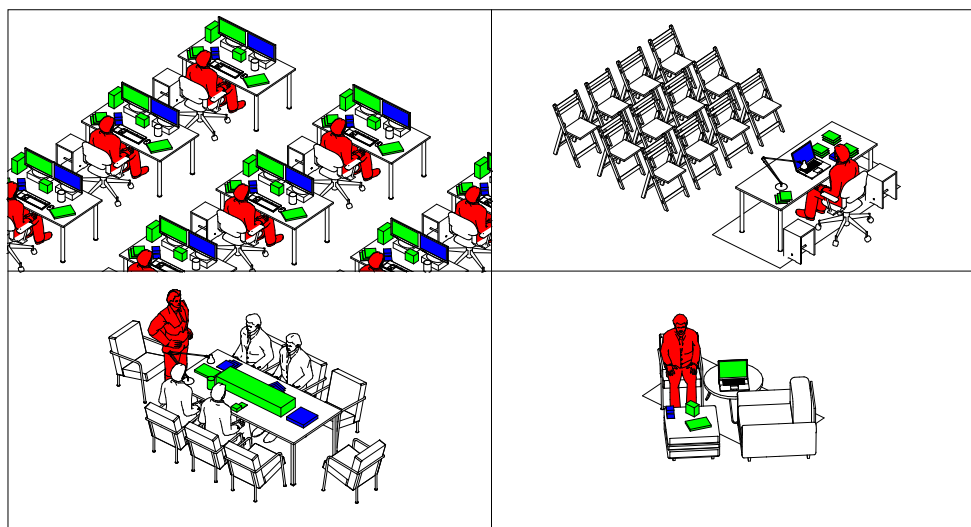
KIÁLLÍTÓK A kiállítás fő tartalmát a 12 kiállító pályaelhagyást követő sikertörténetei adják. Projektjeiknél közös nevező a szakmán kívüli kiteljesedésnél alkalmazott korábban elsajátított építészeti eszköztár céltudatos felhasználása. Továbbá a kiállított anyagok témái között megfigyelhető áthatások feltárják az építészet „házon kívüli”, sőt, még az építészeti határterületeken is túlmutató közvetett alkotóerejét és szakmán kívüli értékteremtés közvetett visszahatását az építészetre.

KIÁLLÍTÓ	SIKERPROJEKT	HELYZETJELENTÉS
Bujdosó Attila	Social Design Cookbook	Társadalmi hatás
Gyórfy Máté	Podmaniczky-park	Bürokrácia
Gryllus Dénes, Gryllus Vilmos, Radványi Balázs	KALÁKA zenekar	Társzművészetek
Janesch Péter DLA	Rendszer-sziget	Szubjektivitás
Építész nő kollektíva	Tényleg nincs? Miért nincs?	A nők helyzete
Losonczy Áron	LiTraCon	Szabadalom
Pozsár Péter DLA	Builders' Society	Fióktervek
Rajcsányi Balázs	TV	Formátumok
Rimóczi Imre	Budapest Park	Szabályozás
Rubik Ernő	Kocka	Szerzői jog
Somlay-Fischer Ádám	Prezi	Digitalizáció
Tompa Balázs és Kelemen Csaba	Kirowski	Másodállás

ELHAGYATOTT ÉPÍTÉSZIRODA A kiállítás díszlete egy építésziroda mindennapjainak valóságszimulációja lesz. A pavilon három, plusz egy térre oszlik. A kiállítás három irodateret reprezentál: tárgyalók (formális és informális), vezetői szoba (apszis) és az irodater munkaállomásokkal. A munkakörnyezetek a 12 kiállító sikerprojektjeinek anyagaival, a kutatómunka összegzésével és audiovizuális elemekkel kiegészülve lesznek bemutatva. A rendkívül karakteres scenográfia kissé nyomasztó, abszurditásánál fogva mégis humoros és a bemutatott tartalmak fajsúlyosságával együtt érzékelve könnyen befogadható, maradandó és tanulságos látogatói élmény. Középen a plusz egy tér, ahonnan mindhárom tér egy pontból kapja a megvilágítást. A drámai hatást a surlófény és sztereotipizált irodai milió mellett erősíti a pályaelhagyókat reprezentáló piros bábuk körül pásztázó látogatók árnyéka is.

Látványterv 128hi Studio

Magán és piaci tárgyalók

Látványterv 128hi Studio

S
E LŐ
ÜKÖDÉSE

2014
GALÉRIASZÉNYVAHÉZSÉNY
KÖZÖSSÉGI KÖZTÉR
KÖZÖSSÉGI KÖZTÉR

ÉPÍTÉS
MUNKAT
EGYÜTT

Építészeti köz-
terekkel, közös
tervezéssel, közös
tervezéssel, köz-
terekkel

Vezetői iroda

Látványterv 128hi Studio

T10

A közízlés emberei

Látványterv 128hi Studio

■ “Az építészet alkotói folyamat, az építőipar pedig a gazdaság alappillére. Mivel az építészet betagozódik az építőipar alá, ezért hajlamosak vagyunk építészetnek nevezni minden megépült épületet. Holott amíg az alkotói folyamat alakítja a progresszív szemléletmód kultúrába való beágyazódását, addig az építőipar első sorban a gazdasági stabilitást segíti és állandósítja a megszokott normákat. Tehát az alkotói folyamatnak nincs közvetlenül gyakorolt hatása a gazdaságra és hasonlóképpen egy stabil gazdasági alappillér sem feltétlenül segíti a kultúrát...”

Útravaló Alkotni kell, nem megcsinálni.

Formális és informális oktatás

Félév	Fő kurzus	Évfolyam	Kredit	Hallgatók száma	Oktató kolléga
2015-16 tavasz	Művészeti stúdiumok	BA 3	4	9	-
2016-17 őszi	Kreatív tervezés alapozó 1.	BA 1	4	11	-
2016-17 tavasz	Plasztikai gyakorlatok	BA 1	4	12	Molnár Beátával
2017-18 őszi	Studies in Material Structures 1.	BA 1	4	5	-
2017-18 tavasz	Studies in Material Structures 2.	BA 1	4	4	-
2018-19 őszi	Studies in Material Structures 1.	BA 1	4	7	-
2018-19 tavasz	Diplomamunka MA	MA 2	8	6	-
2019-20 őszi	Design 3.	BA 3	8	4	-
2019-20 tavasz	Prezentációs gyakorlat	MA 2	4	9	-
2020-21 őszi	Építészeti alapismeretek	MA2	4	9	Dr. Csizmadi Péterrel
2020-21 tavasz	Design 2.	BA 2	6	14	Dr. Bachmann Erzsébettel
2021-22 őszi	Tervezés 1.	BA 2	6	9	Dr. Kersner Katalinnal
2021-22 tavasz	Diplomamunka	MA 2	8	2	-
2022-23 őszi	Design 3.	BA 3	6	8	Ifj. Kovács Zoltánnal
2022-23 tavasz	Diplomamunka	BA 3	8	6	Bodonyi Zoltánnal, Dr. Alexa Zsolttal
2023-24 őszi	Építészeti tervezés	MA 2	4	15	Bodonyi Zoltánnal
2023-24 tavasz	Diplomamunka	BA 3	8	17	Dr. Alexa Zsolttal
17 félév	64 kurzus		cca. 4000 kontaktóra	cca. 500 hallgató	10 kooperáció

2016

Sütöd-e

Bene Tamással

Projektvezető

HW Balatoni Hekk 2.0

A területen megannyi kecsegtető részlet van, ám az átszellemült szentimentalizmus helyett az épített szerelem mellett tettük le a voksunkat. Ez a szerelem az a kis sütögető építmény, amelyet az elmúlt években építettek oda a lakosok és arra járók számára. Használhatónak titulálják, ám ezzel kapcsolatban kétségeink voltak. A pompás külcsíny csak távolról hívogató, közelről azonban alapvető naivsága mellett furcsán precíz és rideg. Ezt a szerethető, ugyanakkor távolságtartó tartalmat szeretettük volna kontextusba hozni egy funkciókat kibővítő ad-hoc jellegű építészeti belenyúlással. A sütögetőt azért festettük kékre, mert. Ugyanakkor kedves volt visszahallani egy balatoni kékfestőket idéző metaforát a falu gondnokától. Ez volt a célunk - a biztonsági 'semmitmondás' helyett. Minden bizonnyal a terasznak, a mozinak, növény szárítónak, akasztóknak, függőágy-lehetőségnek, a kialakulóban lévő lugasnak épp elég ereje van

Csapat Albert Alex, Kovács Gréta, Fülöp Rita, Szalontai Kata, Al Rida Rami, Alekscic Juli, Tóth Adri, Szilvás Zsófi, Sztilkovics Jovánka

Saját fotó

2017

Monokipaddal, golopipaddal

Molnár Beátával
Galambos Dániellel

Projektvezető

HW Építész Mustra '17

Az egyetem hallgatói két helyszínen terveztek installációt, az egyiket Monokra, ahol az iskolaudvart alakították át. A monoki iskola tanulói szünetekben és tanítási idő után kiszabadulnak az udvarra. A gyermekek mozgásigényét kihasználva és átgondolva terveztek bicikli- és gördeszka pályát a METU hallgatói, olyan mobil szerkezetet, amely leülésre, lerakodásra is alkalmas, és kényelmesen, védetten (pl. esőtől) elfér az iskolai felszerelés benne. A játékos sport mellett az építmény ideiglenes színpaddal is alakítható az iskolai rendezvények számára. Plusz csavar az installáció kialakításában, hogy összerakott állapotában MONOK falu nevét adja ki a vázszerkezet, reflektálva ezzel a Hello Wood egy korábbi 2012-es workshopjára, amelynek a tipográfia is témája volt.

Fotó Lakos Máté

Csapat Béres Réka, Csala Sára, Györke Lilla, Heim Lehel, Horváth Fanni, Krönung Bálint, Meiszter Evelin, Német Anita, Vichnál Krisztina

2018

Fedélszép

Graf Andrással
Rózner Györggyel

Projektvezető

HW Építész Mustra '18

Tarcalon imádják a focit, a falu csapata a megye II-ben vitézkedik, a bajnokság ideje alatt pedig minden második vasárnap 150-200 törzsszurkoló áll a pálya szélén. Pedig mögöttük, az oldalvonal mentén kétsornyi magasan húzódik egy beton és föld keverékből készült emelvény: a stadion fedetlen lelátója. A Budapesti Metropolitan Egyetem hallgatói azt találták ki, hogy ennek a lelátónak készítenek fedelet, és mivel a füves nagypálya a település legnagyobb szabad tere, ezért egyfajta megalománia lebegett a szemük előtt: 24 méteres fesztávolsága alá minden helyi szurkoló befér. Az installáció klasszikus fedélszék csapolás nélkül, menetes szárral átfűzve, hátulján lécborítással, oldalán szélfedezékekkel, hullámpala fedéssel. Alakja hármassziluettet formáz, úgy, mint a tarcali tó fölé magasodó hegyek, színei pedig csakis a csapat színei lehetnek: a lécborítás fekete és fehér festése mellett a pirosat két Hello Wood-zászló adta. A fedelet a Tarcal FC és a Hello Wood válogatottjának 2x20 perces meccsével

Fotó Bujnovszky Tamás, Lakos Máté

Csapat Borik Anna, Csepeli Dániel, Graf András, Hornyák Szabolcs, Lizer Dorottya, Nagy Fanni, Novák Niki, Pintér András, Szeredi Sára, Szurduk Dóra

2019

Fedélszép

Molnár Beátával
Rózner Györggyel

Projektvezető

HW Építész Mustra '19

A csapat egy kockaváz szerkezetű, többfunkciós pavilont emelt a Szirmay-Waldbott-kastély hátsó kertjében. Az installáció egyik oldala mozivásznonként funkcionál, a kockában pedig szabad ég alatti tanodát rendeztek be. A vetítési lehetőséggel felidéztek a településen egykoron működött mozit, másrészt Tolcsva híres szülőtte, a 20th Century Fox filmstúdiót alapító William Fox emléke előtt tisztelegtek. A filmmogul alakját idézik a projekt elnevezései is, a vetítő a „Mozizni FOX”, az iskolai funkció pedig a „Tanulni FOX” nevet kapta.

Fotó Darab Zsuzsa, Lakos Máté

Csapat Dorka Zsanett, Fehér Anna Ditta, Graf András, Katatics Kinga, Királyfalvi Hunor, Lizer Dorottya, Lovas Krisztina, Manhertz Ingrid, Szurduk Dóra

2019

Communal Temple

Pozsár Péterrel

Társkurátor

HW Carnival '19

By encapsulating the spirit of Carnival, Hello Wood's temple is a dedication to the community of attendees that help make the event possible. It is a symbol of what can be achieved by a sense of togetherness, and of the connectedness that comes from the festival's 'tribe' of architects that come together each year to conceive and build their projects. Formed of a number of wooden, arched beams, the Communal Temple acted as the farewell performance for this year's festival in which everyone in the camp held one of the many wooden beams upright, resembling a temple and directly inspiring the sense of community at Hello Wood Festival's core.

Fotó Darab Zsuzsa

Csapat Fekete Nóra, Karió Fruzsina

2020

Közösségi csocsóasztal

Manhertz Ingriddel
Szurduk Dórával

Projektvezető

HW Off-Mustra '20

Taliándörögd egyik központi közösségi tere a focipálya és környéke, ahol nemrégiben épült szülői összefogással játszótér is. A Budapesti Metropolitan Egyetem csapatának többfunkciós Csocsocsocsó asztala gondoskodik róla, hogy a gyerekek mellett a szülők se maradjanak játékok nélkül. A 4 méter hosszú (!) asztal akár egy középső "zsilippel" meg is felezhető, így a másik oldalon zavartalanul folyhat a malom és sakkjáték vagy az étkezés a felfestett táblákon.

Fotó Szécsi Noémi

Csapat Dorka Zsanett, Katatics Kinga, Kiss József, Lippai Vivien Andrea, Lovas Krisztina, Manhertz Ingrid, Szurduk Dóri

A helyi tűzoltó közösségnek állított tűzlétra installáció. A 18 méter magas, 2,5 méter széles, nyolcfokú létra a környező falvakból jól látható. Az építmény egy absztrakt vizuális élmény, amely léptékéből adódóan nem mászható, csak élvezhető.

Fotó Harsányi Gergely

Csoport Fosztó Fanni, Kubica Fédra, Kristóffy Barnabás, Snowhorn Alma, Zalahaláp-Sáska önkéntes tűzoltók, önkéntes ipari alpinisták

Hivatkozások és felhasznált irodalom

Linkek a hivatkozásokhoz	Szerző / Szerkesztő (Kiadó)
1 The Powers of Ten	Charles és Ray Eames (IBM), 1977.
2 Superstudio Opere 1966-1978	Sandro Veronesi / Gabriele Mastrigli, 2014.
3 Rem Koolhaas' Exodus	Rem Koolhaas, Eliah Zenghelis (AA), 1972.
4 GEB	Douglas J. Hofstadter (Basic Books), 1979.
5 AMO	OMA*AMO
6 Elements film	Davide Rapp (Mubi), 2014.
7 Fictitious Interiors	Davide Rapp (Facebook), 2014.
8 Monditalia	OMA*AMO (14. Velencei Ép. Biennále)
9 Superstudio ars poetica	A. Natalini, C. T. di Francia, G. P. Frassinelli
10 Rem Koolhaas vs. Tony Fadell	Koolhaas és Fadell (14. V. Ép. Biennále)
11 Progresszív fikció	Farsang Barbara (Octogon)
12 VERY GOOD OFFICE interjú	VERY GOOD OFFICE interjú (Építészforum)
13 Movie On My Mind	Movie On My Mind (MOME Mind)
14 Tudás migrálás	A. Findlay, L. Prazeres (U of SA), 2016.
15 Így terveztek, Ti!	Saját véleménycikk (Építészforum)
16 PA ellenterve	PA ellenterve (444), 2016.
17 "Csepel Arca" az Octogonon	"Csepel Arca" az Octogonon, 2016.
18 "Fuck Context"	"Fuck Context"
19 Építészet és utópia	A megtisztuló Nyugati tér
20 Toborzás	Véleménycikk (Építészforum), 2018.
21 12 FAL	12 FAL kiállítás (Paradigma A.), 2018.
22 Exodus retrospektív	Sébastien Marot (AA), 2024.
23 Delirious New York	Delirious New York (OMA), 1978.
24 de_form portré	de_form portré
25 HG a MÉD 2017-en	HG a MÉD 2017-en (Építészforum), 2017.
26 A kadmiumvörös uralma	A kadmiumvörös uralma (Ép. fórum), 2017.
27 Designtanácsadás vs. design	Nick Parminter (Class35), 2020.
28 Ludwig Múzeum közlemény	Ludwig Múzeum közlemény, 2024.

Nyilatkozatok

Ezúton kijelentem, hogy jelen doktori disszertáció teljes egésze saját munkám. A bemutatott munkák saját alkotásaim, a közös munkáknál, a társszerzők neve feltüntetésre került. Az alkotások a dolgozatban való megjelenésük sorrendjében következnek.

1. Monditalia és Fondazione Prada (OMA) - szakmai gyakorlat: Pintér Márton Creative Intern (később Junior Architect)
2. 110011 (MOME Budapest) - mester diplomamunka: Göde András témavezető, Ippolito Pestellini Laparelli konzulens
3. VERY GOOD OFFICE (VGO) - irodaalapítás: Bálint Ábel társalapító
Így terveztek, Ti! - véleménycikk: Pintér Márton szerző
Csepel Arca (VGO) - építészeti ötletpályázat: Cseszlai Barnabás, Fekete Áron, Novák Máté közreműködők
Nyugati tér (VGO) - építészeti ötletpályázat: Cseszlai Barnabás, Fekete Áron, Novák Máté közreműködők
O'tópia - építészeti ötletpályázat: Pintér Márton alkotó
Toborzás - véleménycikk: Pintér Márton szerző
12 FAL - műalkotás: Bálint Ábel társszerző
Iceberg - építészeti tervpályázat: Bálint Ábel, Bálint Viola, Debrei Nóra, Kaderják Eszter közreműködők
4. Hegyvidék Galéria - pályázat: Kalászi Zoltán társszerző
REKK iroda - irodater belsőépítészeti tervezése: Eke Dániel, Kalászi Zoltán társszerzők
5. BCEFW (titkos jellegű projekt): Bálint Ábel társszerző
6. "A ház" (magán jellegű projekt): Ábel Viktor, Bálint Ábel, Bálint Viola társszerzők
7. Hild és Nyú garzonlakások belsőépítészeti tervezése: Pintér Márton tervező
8. Luxus - luxusingatlan belsőépítészeti tervezése: Pintér Márton tervező
9. Iroda - irodater belsőépítészeti tervezése: Bálint Ábel társszerző
10. Nincs itt semmi látnivaló - 2025-ös Biennále nyertes pályamű: Pintér Márton szerző

Budapest, 2024. 04. 12.

